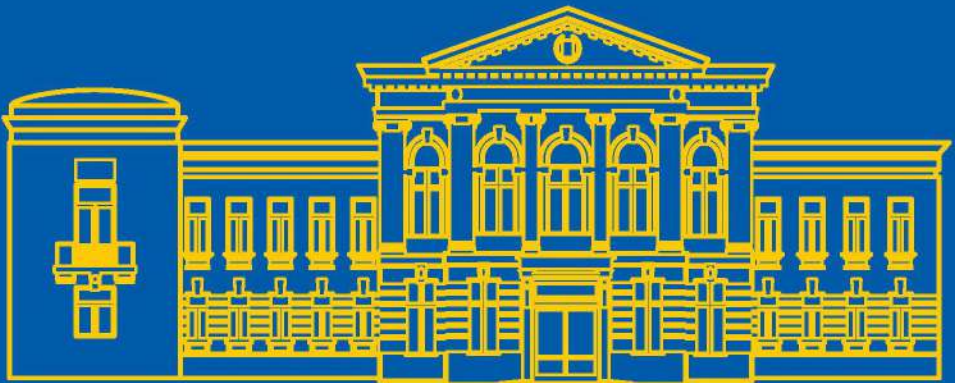

МАТУСОВСЬКИЙ Григорій Абрамович – ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-КРИМІНАЛІСТ

МАТУСОВСЬКИЙ Григорій Абрамович,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений професор Національної юридичної
академії України імені Ярослава Мудрого
(15 липня 1923 р. – 31 жовтня 2003 р.)

Григорій Абрамович Матусовський

СЕРІЯ «ХАРКІВСЬКА НАУКОВА КРИМІНАЛІСТИЧНА ШКОЛА»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ

**МАТУСОВСЬКИЙ
ГРИГОРІЙ АБРАМОВИЧ –
ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-КРИМІНАЛІСТ**

До 100-річчя від дня народження

Біобібліографічний покажчик

Харків
«Право»
2024

УДК 016:929:343.98

М34

Серія заснована у 2024 році

Укладачі:

В.М. Шевчук – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, заслужений юрист України;

Д.В. Затенацький – кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

А.Л. Дудніков – кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

В.В. Брагінська – завідувачка сектору інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Матусовський Григорій Абрамович – видатний вчений-криміналіст: До 100-річчя від дня народження: біобібліогр. покажч. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. криміналістики ; [уклад.: В.М. Шевчук, Д.В. Затенацький, А.Л. Дудніков, В.В. Брагінська]. — Харків : Право, 2024. — 96 с. : іл. — (Серія «Харків. наук. криміналіст. шк.»).

ISBN 978-617-8518-12-7

Біобібліографічний покажчик підготовлено до 100-річчя від дня народження Григорія Абрамовича Матусовського (1923–2003 рр.) – відомого українського вченого-криміналіста, знаного представника харківської наукової криміналістичної школи, доктора юридичних наук, професора, заслуженого професора Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Біобібліографічне видання містить матеріали про життєвий шлях, наукову, викладацьку діяльність Г.А. Матусовського. Усі виявлені публікації систематизовано у хронологічному порядку.

Рекомендовано науковцям, студентам, аспірантам, викладачам, практичним працівникам і всім, хто цікавиться доробком вченого-криміналіста.

УДК 016:929:343.98

ISBN 978-617-8518-02-8 (серія)

ISBN 978-617-8518-12-7

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2024

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2024

ГРИГОРІЙ АБРАМОВИЧ МАТУСОВСЬКИЙ – УЧЕНИЙ, ПЕДАГОГ, УЧИТЕЛЬ, ЗНАКОВА ПОСТАТЬ В ІСТОРІЇ КРИМІНАЛІСТИКИ

15 липня 2023 року виповнилося 100 років від дня народження знаного вітчизняного вченого-криміналіста, представника харківської криміналістичної школи, доктора юридичних наук, професора **Григорія Абрамовича Матусовського** (15 серпня 1923 року – 31 жовтня 2003 року). Професор Г. А. Матусовський зробив свій вагомий науковий внесок у формування та подальший розвиток криміналістичної науки та є знаковою постаттю в історії криміналістики та судової експертизи.

Розпочинаючи розповідь і роздуми про Григорія Абрамовича Матусовського, пригадуються слова Ф. Беккона, який сказав: «Любов до Батьківщини починається з родини». Саме безмірною любов'ю до життя, сім'ї та Батьківщини характеризується наш колега й учитель Григорій Абрамович.

Григорій Абрамович Матусовський – людина з непростю долею, яка пройшла цікавий життєвий та творчий шлях. Фронтовик, учасник Другої світової війни з 1942 року, людина, яка пережила тяжкі часи та складні випробування, проте залишалася протягом усього життя щирою, ввічливою, душевною та турботливою Людиною. Запам'ятався своїм друзям, колегам та учням як талановитий педагог,

вимогливий вчитель і викладач, який постійно працював над підвищенням свого наукового рівня. Григорій Абрамович завжди спрямовував свої зусилля на дослідження та вирішення найбільш складних проблем, які поставали перед криміналістичною наукою.

Професор Григорій Абрамович Матусовський – відомий науковець-криміналіст, представник плеяди знаних юристів, людина широкого світогляду, якій була властива принциповість і професіоналізм, здатність майстерно захопити розповіддю та провести у світ криміналістичної науки і надихнути на науковий пошук своїх студентів та учнів.

Свою творчу, наукову, педагогічну діяльність Г. А. Матусовський розпочав у далекому 1949 році та здійснював її в різних установах і закладах освіти й науки. Передусім ідеться про рідний Харківський юридичний інститут (нині – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), де Григорій Абрамович пройшов шлях від асистента до професора кафедри криміналістики та проявив себе як талановитий педагог, учитель, лектор, видатний науковець-криміналіст.

Професор Г. А. Матусовський брав безпосередню участь в організації та започаткуванні роботи сектору дослідження проблем боротьби з корупцією та організованою злочинністю Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України (нині – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України). Варто зауважити, що Григорій Абрамович у цей час працював над дослідженням проблем розслідування фінансових злочинів, виявлення економічних злочинів, вивченням математико-криміналістичних методів у межах українсько-американського наукового партнерства (проекту) за грантами «Розробка математико-криміналістичних методів виявлення економічних злочинів», досліджував інші наукові напрями.

Особливу увагу професор Г. А. Матусовський приділяв дослідженню питань застосування криміналістичної техніки в роботі над слідами під час проведення огляду місця події. Цій проблематиці присвячено такі праці, як «Применение криминалистической

техники при расследовании хищений из несгораемого ящика» (1950), «Расследование разбойного нападения, связанного с убийством» (1957), «Применение научно-технических средств в работе над следами при осмотре места происшествия» (1960) та ін.

Значущими та цікавими є напрацювання Г. А. Матусовського в дослідженні питань міжнаукових зв'язків криміналістики, криміналістичної методики, а саме методики розслідування економічних злочинів, у тому числі з ознаками корупції, що вчиняються організованими злочинними групами. У цьому розумінні Г. А. Матусовського справедливо вважають одним із фундаторів розроблення та дослідження криміналістичної методики розслідування кримінальних правопорушень у сфері економіки (економічних злочинів). Здобуті знання та навички становлять науковий інтерес і без перебільшення слугують вагомим підґрунтям формування наукової школи «економічна криміналістика», у межах якої проводились дослідження криміналістичних проблем боротьби зі злочинністю у сфері економіки. Серед наукових праць із зазначеної проблематики слід назвати такі: «Расследование хищений в промышленности и сельском хозяйстве» (1979), «Методика расследования хищений» (1988), «Экономические преступления: криминалистический анализ» (1999) та ін.

Особливого наукового інтересу набуває з'ясування місця криміналістики в системі наук і визначення характеру міжнаукових зв'язків, які зумовлені природою криміналістики, предметом її дослідження та колом вирішуваних завдань. Саме цій проблематиці присвячено дисертацію Г. А. Матусовського на здобуття наукового ступеню доктора юридичних наук «Криминалистика в системе юридических наук и её межнаучные связи». Актуальність такого напряму наукових досліджень зумовлювалася появою нового погляду на природу криміналістики, за яким її відносять до науки синтетичної природи. Тому докторську дисертацію Григорія Абрамовича й низку подальших робіт, присвячених дослідженню зазначеного напряму, слід віднести до наукових досліджень, які мають загальнотеоретичне, методологічне і наукознавче значення для розвитку криміналістичної науки.

У своїх наукових працях Григорій Абрамович використовував власний практичний досвід, здобутий під час служби в органах прокуратури. Свій досвід і наукові задуми Григорій Абрамович передав своїм учням, серед яких 9 кандидатів наук (В. З. Багінський, С. В. Великанов, О. П. Бушан, О. М. Городиський, А. Л. Дудніков, А. А. Зуєв, А. Д. Марушев, Л. М. Черновецький, Ш. Ш. Ярамиш'ян).

Підсумком багаторічної наукової діяльності Г. А. Матусовського є понад 150 друкованих наукових праць, у тому числі 12 монографій, 3 підручники (у співавторстві), навчальні посібники, наукові статті: «Расследование разбойного нападения, связанного с убийством» (1957, співавтор навчального посібника), «Применение научно-технических средств в работе над следами при осмотре места происшествия» (1960), «Криминалистика в системе научных знаний» (1976), «Методика расследования хищений» (1988), «Экономические преступления: криминалистический анализ» (1999) та ін.

Результати наукової діяльності професора підтверджені авторським свідоцтвом і патентом на винахід «дзеркальний оптичний мультіплікатор» (1954). Теоретичні положення та наукові здобутки відомого науковця-криміналіста мають теоретичну та практичну значущість і на сьогодні залишаються затребуваними науковцями, судовими експертами, працівниками органів правопорядку та кримінальної юстиції.

Григорій Абрамович безмежно любив і поважав студентську спільноту. Читав лекції з криміналістики та курс із спеціалізації випускників Харківського юридичного інституту, направлених в органи внутрішніх справ, проводив семінарські та практичні заняття. Його глибокі, змістовні лекції, насичені прикладами зі слідчої та експертної практики, викликали великий інтерес у студентів. Він був науковим керівником Наукового студентського товариства Харківського юридичного інституту, керівником команди України на олімпіадах студентів-юристів (1970–1980).

Професору Матусовському були притаманні високі людські якості – інтелігентність, порядність, безкорисливість,

тактовність, щирість і доброзичливість. Г. А. Матусовський – це людина, яка була віддана високим життєвим і науковим ідеалам. Він є Учителем багатьох поколінь юристів-практиків і науковців, талановитим науковцем-дослідником, який був безмежно відданий науці – Криміналістиці.

Будучи за покликанням криміналістом і педагогом, професор Г. А. Матусовський був цікавим оповідачем, блискучим лектором, уміло поєднував фундаментальні знання криміналістики, судової експертизи та величезний практичний досвід у прокуратурі із сучасними потребами практики у боротьбі із злочинністю.

Наукові ідеї професора Г. А. Матусовського і на сьогодні не втратили актуальності та своєї практичної значущості, оскільки вони залишаються затребуваними науковцями, практиками, судовими експертами, органами правопорядку, суддями та практикуючими юристами. Колективу кафедри криміналістики і мені особисто поталанило, що ми навчались і працювали разом із видатним криміналістом минулого та сучасності – професором Г. А. Матусовським. Добротний фундамент, закладений професором Г. А. Матусовським у науковій спадщині, і в сучасних умовах суттєво допомагає в протидії злочинності та впливає на розвиток криміналістичної науки, судової експертології та правозастосовної практики.

*Доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри криміналістики
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого,
провідний науковий співробітник
НДІ вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташица НАПрН України,
заслужений юрист України*

В. М. ШЕВЧУК

ПРОФЕСОР Г. А. МАТУСОВСЬКИЙ – ОДИН ІЗ ФУНДАТОРІВ ХАРКІВСЬКОЇ ШКОЛИ КРИМІНАЛІСТИКИ

15 липня 2023 року виповнилося 100 років від дня народження Григорія Абрамовича Матусовського – відомого в Україні та за її межами вченого, талановитого педагога, провідного фахівця в галузі криміналістики, доктора юридичних наук, професора, заслуженого професора Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Г. А. Матусовський зробив вагомий внесок у розвиток юридичної науки та освіти в Україні.

Мені пощастило безпосередньо працювати з професором Г. А. Матусовським на кафедрі криміналістики тоді ще Харківського юридичного інституту (нині – Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого), він був науковим керівником моєї кандидатської дисертації, а також у Науково-дослідному інституті вивчення проблем злочинності Академії правових наук України, де він завідував сектором вивчення проблем корупції та організованої злочинності (з самого початку організації інституту в 1995 році).

Г. А. Матусовський пройшов яскравий та непростий життєвий шлях, його доросле життя, як і у всього цього покоління, розпочалося з війни, жорстокої та нещадної. Він – учасник Другої світової війни, брав участь у бойових діях з 1942 по 1945 рік, був начальником

радіостанції окремого батальйону зв'язку на Західному, Брянському, Білоруському та 2-му Білоруському фронтах. Нагороджений орденами Червоної зірки, Вітчизняної війни, «За мужність», медалями «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсберга», «Захиснику Вітчизни» та іншими. Під час співбесіди зі своїми учнями або зустрічей зі студентами, особливо у святкові дні, Григорій Абрамович інколи розповідав про війну, окремі бойові епізоди, які показували, наскільки важливий зв'язок під час боїв, про фронтові будні, згадував вірші фронтових поетів (наприклад, запам'яталися такі рядки: «Хто каже, що на війні не страшно, той нічого не знає про війну»).

Після війни Г. А. Матусовський повернувся в рідне місто Харків, де в 1948 році закінчив Харківський юридичний інститут. Після цього працював завідувачем криміналістичної лабораторії (1949–1950), а пізніше – заступником директора з навчальної роботи на курсах Прокуратури СРСР (1950–1968). В 1965 році він захищає дуже цікаву і своєрідну дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Уголовно-процессуальные и криминалистические вопросы осмотра следов на месте происшествия», виконану під керівництвом видатного харківського й українського криміналіста професора В. П. Колмакова.

З 1968 року науково-педагогічна діяльність Г. А. Матусовського нерозривно пов'язана з кафедрою криміналістики Харківського юридичного інституту, де він і стає професором кафедри після захисту в 1980 році дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Криминалистика в системе юридических наук и её межнаучные связи». Основою для цієї роботи була монографія тоді доцента Г. А. Матусовського «Криминалистика в системе научных знаний» (1976). Положення, викладені в цих роботах, не втратили своєї актуальності і в наш час та мають методологічне, фундаментальне і принципове значення для криміналістики як юридичної науки. В історії юриспруденції неодноразово виникали дискусії, чи є криміналістика юридичною наукою, чи природничо-технічною, або взагалі технічною. Цими працями професор Г. А. Матусовський обґрунтував і переконливо довів, що криміналістика є, хоча і своєрідною, але юридичною наукою.

Професор Г. А. Матусовський – один із засновників сучасної вітчизняної криміналістики, його наукова спадщина велика та значуща. Нема такого розділу криміналістики, проблеми якого не вирішувалися в наукових працях професора Г. А. Матусовського. У цілому вони були присвячені проблемам методології, криміналістичної техніки, криміналістичної тактики, криміналістичної методики (у тому числі розслідуванню економічних та суміжних кримінальних правопорушень). Г. А. Матусовський є автором понад 180 наукових праць, монографій, співавтором багатьох підручників та науково-практичних посібників із криміналістики. Серед найважливіших з них можна назвати «Криміналістика у системі наукових знань» (1976), «Розслідування розкрадань в промисловості та сільському господарстві» (1979), «Розслідування розкрадань державного та громадського майна (проблеми тактики і методики)» (1987, у співавт.), «Методика розслідування розкрадань» (1988), «Економічні злочини; криміналістичний аналіз» (1999), підручники: «Криміналістика» (1973, 1988, 1998, 2001, у співавт.), «Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів» (2001, у співавт.), «Настільна книга слідчого» (2003, у співавт.). Завдяки своїм науковим працям і винаходам Г. А. Матусовський широко відомий серед наукової спільноти та практичних працівників, які були і в числі його учнів.

Професор Г. А. Матусовський був талановитим педагогом, який зробив значний внесок у підготовку висококваліфікованих юристів-практиків, науковців. У своїх наукових дослідженнях був новатором та експериментатором, активним прихильником упровадження новітніх методів (у тому числі математичних і комп'ютерних) у криміналістику, в методику розслідування кримінальних правопорушень. У зв'язку із цим протягом довгого часу плідно співпрацював з ученими Харківського національного університету радіоелектроніки, працював головним науковим консультантом Центру дослідження проблем комп'ютерної злочинності. Своїми знаннями та багатим досвідом він щедро ділився зі своїми учнями, підготовці яких приділяв багато часу й зусиль, надихав нас, тоді молодих учених, на науковий пошук. У результаті таких зустрічей та обговорень у моїй кандидатській дисертації «Криміналістична система ознак розкрадань, які вчинені шляхом

МАТУСОВСЬКИЙ ГРИГОРІЙ АБРАМОВИЧ – ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-КРИМІНАЛІСТ

зловживання службовим становищем, і використання її даних при розслідуванні злочинів» (1989) уперше була розроблено комп'ютерну програму пошуку способу розкрадань за його ознаками «OSHIP. BAS».

Г. А. Матусовський був прекрасним педагогом, лектором, який підготував багато поколінь юристів, слідчих, експертів, суддів. Його лекції були насичені не тільки криміналістичною інформацією, а й інформацією з інших галузей знань, яку він майстерно, яскраво і доступно доносив до аудиторії, захоплюючи своєю розповіддю. Найбільш складну або запутану частину матеріалу Григорій Абрамович дуже часто представляв у вигляді схем або таблиць, що викликало особливу увагу студентів. Лекції та практичні заняття були наповнені не тільки фундаментальними знаннями й особистим досвідом професора Г. А. Матусовського, а й певною мірою образністю. Коли на початку лекції на тему «Трасологія» лектор каже, що «трасологія – це красива галузь криміналістики», то весь наступний матеріал сприймається вже з більшою цікавістю.

Г. А. Матусовський був по-справжньому талановитою людиною, а тому – багатогранною, мав широкий світогляд, енциклопедичні знання, займався різними галузями знань. На першому місці, безумовно, була криміналістика, але він вивчав і використовував літературу як суміжних, так і досить віддалених від криміналістики наук. Ще з 60-х років ХХ століття Г. А. Матусовський серйозно займався геральдикою, а в 1995 році став членом Українського геральдичного товариства.

Гідно пройшовши через усі випробування найбільш жорстокої та кривавої війни в історії людства, Григорій Абрамович Матусовський не втратив безцінних людських якостей – інтелігентності, щирості, принциповості, доброзичливості, тактовності, поважного ставлення до колег, тонкого почуття гумору (він добре знав і любив творчість відомих гумористів свого часу). Життя та діяльність професора Г. А. Матусовського є прикладом для всіх поколінь науковців – як теперішніх, так і майбутніх.

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

А. А. ДУДНІКОВ

ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ Г. А. МАТУСОВСЬКОГО

15 липня 2023 року виповнилося 100 років від дня народження видатного вченого-криміналіста, представника української криміналістичної школи, доктора юридичних наук, професора Григорія Абрамовича Матусовського.

Г. А. Матусовський народився 15 липня 1923 року в місті Харків у сім'ї службовців. Батько до 1917 року працював учнем, а потім підмайстером у господаря-кравця, після 1917 року – на господарських роботах (службовець), мати – домогосподарка.

В 1931 році Григорій Абрамович вступає в середню школу №95 міста Харків, яку закінчив у червні 1941 року.

Після початку Другої світової війни Г. А. Матусовський працює на збиранні врожаю в районах Харківської області. У жовтні 1941 року разом із сім'єю евакуювався до міста Фрунзе Киргизької РСР.

Г. А. Матусовський є учасником Другої світової війни.

У лютому 1942 року був призваний до Радянської армії та направлений до школи воєнних радистів у місті Ташкент. З лютого 1942 року по квітень 1942 року Григорій Абрамович був курсантом курсів військових радистів-операторів у Ташкенті. Після закінчення курсів був направлений на фронт.

Протягом травня 1942 року – лютого 1943 року брав участь у бойових діях на Західному фронті у складі 33 окремого полку зв'язку

11 армії на посаді радиста. З червня 1943 року по лютий 1943 року – на посаді старшого радиста. Потім брав участь у бойових діях на посаді начальника радіостанції на Брянському фронті.

З лютого 1944 року до травня 1945 року брав участь у бойових діях у складі Другого Білоруського фронту на посаді начальника радіостанції 1006 окремого батальйону зв'язку 121 стрілецького корпусу. Під час боїв улітку 1943 року Г. А. Матусовський був поранений, контужений та в подальшому отримав інвалідність 2-ї групи. До 9 травня 1945 року був сержантом Червоної армії.

З травня 1945 року по жовтень 1945 року перебував у місті Горький (Горьківський військовий округ) у складі 1042 окремого батальйону зв'язку на посаді начальника радіостанції.

Після демобілізації з армії в лютому 1946 року Г. А. Матусовський вступає до Харківського юридичного інституту (нині – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого). У листопаді 1948 року закінчує Харківський юридичний інститут екстерном і отримує кваліфікацію юриста (Диплом Б № 357320).

З червня 1949 року Г. А. Матусовський перебував на службі Всесоюзних курсів Прокуратури СРСР, місто Харків. Спочатку працював лаборантом-криміналістом.

З квітня 1950 року по травень 1954 року – завідувач кабінету криміналістики (криміналістичної лабораторії) Курсів Прокуратури СРСР.

1 травня 1954 року наказом Генерального прокурора СРСР призначений на посаду заступника директора з навчальної частини (учбової роботи / частині) Курсів перепідготовки слідчих Прокуратури СРСР, на цій посаді працював до 1968 року.

В 1949 році успішно складає кандидатські мінімуми з іноземної мови (англійська мова, 20 грудня 1949 року, Харківський юридичний інститут).

В 1950 році успішно складає кандидатські мінімуми з теорії держави та права (27 липня 1950 року, Харківський юридичний інститут).

З 1953 року працює також викладачем кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту за почасовою оплатою.

З жовтня 1954 року Г. А. Матусовський прикріплений до кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту для складання кандидатських іспитів і написання дисертаційного дослідження.

У вересні 1967 року Г. А. Матусовський був зарахований викладачем на кафедру криміналістики Харківського юридичного інституту (за основним місцем роботи). У цей період і розпочинається його викладацька та наукова діяльність. Григорій Абрамович послідовно обіймає посади асистента (1968–1969), старшого викладача (1969–1970), в. о. доцента (1970–1971), доцента (1971–1982), в. о. професора (1982–1983) та професора кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту (1983–2003).

В 1965 році Г. А. Матусовський під керівництвом доктора юридичних наук, професора В. П. Колмакова успішно захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Уголовно-процессуальные и криминалистические вопросы осмотра следов на месте происшествия». В 1971 році Григорію Абрамовичу присвоєно вчене звання доцента.

В 1980 р. – успішно захистив докторську дисертацію «Криминалистика в системе юридических наук и её межнаучные связи» (рішення Вищої атестаційної комісії при Раді Міністрів СРСР від 2 жовтня 1981 року, диплом доктора наук ЮР № 000245, місто Москва). Вчене звання професора кафедри криміналістики Григорію Абрамовичу присвоєно в 1983 році.

З 1996 по 2003 рік Г. А. Матусовський за сумісництвом бере участь в організації сектору дослідження проблем боротьби з корупцією та організованою злочинністю Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України (нині – НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України), де з липня 1996 року завідував сектором проблем вивчення боротьби з корупцією та організованою злочинністю. Одночасно з 1999 по 2002 рік співпрацює з Харківським центром вивчення організованої злочинності та Центром із вивчення транснаціональної злочинності та корупції при Американському університеті.

Г. А. Матусовський зробив істотний внесок у розвиток харківської криміналістичної школи та харківської школи судових експертів. Протягом багатьох років професор Г. А. Матусовський з успіхом здійснював підготовку науково-педагогічних кадрів. Під його керівництвом захищено 9 кандидатських дисертацій. Серед учнів професора Г. А. Матусовського – такі вчені-криміналісти й судові експерти, як В. З. Багінський, С. В. Великанов, О. П. Бушан, О. М. Городиський, А. Л. Дудніков, А. А. Зуєв, А. Д. Марушев, Л. М. Черновецький, Ш. Ш. Ярамиш'ян.

За участь у Другій світовій війні Г. А. Матусовський був відзначений низкою державних нагород, серед них: орден «За мужність» III ступеня і медалі «Захиснику Вітчизни» та «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.»; ордени Вітчизняної війни II ступеня (6 листопада 1985 року) і Червоної Зірки (16 лютого 1945 року) і медалі «За бойові заслуги» (12 червня 1944 року), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За взяття Кенігсберга», «Тридцять років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» та «Сорок років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.». Також був нагороджений двома громадськими нагородами – орденом «Ветеран 50 Армії – Тула – Кенігсберг» і медаллю «За бойовий шлях Москва – Могилів – Кенігсберг – Берлін».

Г. А. Матусовський був членом Українського геральдичного товариства (з 1995 року) і Всеросійського геральдичного товариства (з 1963 року).

Він є лауреатом Премії імені Ярослава Мудрого в номінації «За видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства» за цикл робіт із криміналістики (разом із В. Ю. Шепітьком, В. Є. Коноваловою та В. А. Журавлем, 2003).

У 2003 році Григорію Абрамовичу було присвоєно почесне звання «Заслужений професор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого».

Г. А. Матусовський був одружений на Лідії Еміліївні Лівергант, мав сина Олександра і внука Вадима. Дружина працювала лікарем-онкологом, а син і внук працюють в ІТ-сфері.

Григорій Абрамович Матусовський помер 31 жовтня 2003 року.

НАУКОВА СПАДЩИНА ПРОФЕСОРА Г. А. МАТУСОВСЬКОГО

Професор Григорій Абрамович Матусовський є видатним ученим-криміналістом і одним із знаних представників криміналістичної науки. Завдяки своїм науковим працям та винаходам Г. А. Матусовський широко відомий у науковій спільноті та серед практичних працівників не тільки в Україні, а й далеко за її межами.

Діапазон наукових праць професора Г. А. Матусовського є достатньо широким, його роботи присвячені майже всім розділам криміналістики. Проте головними напрямками наукової діяльності Григорія Абрамовича є міжнаукові зв'язки криміналістики, криміналістична методика, методика розслідування економічних злочинів (економічна криміналістика), у тому числі з ознаками корупції, що вчиняються організованими злочинними групами. Професор Г. А. Матусовський був одним із винахідників «дзеркального оптичного мультіплікатора», який був зареєстрований як винахід в 1954 році (патент № 96765 виданий Патентним відділом Управління із стандартизації при Держплані СРСР, заявлено в Міністерство кіномотографії СРСР 16 квітня 1952 року, опубліковано 1 січня 1954 року).

Першим важливим кроком у науковій біографії молодого вченого Григорія Абрамовича Матусовського стала дисертаційна робота.

Творчий потенціал, працьовитість і цілеспрямованість молодого науковця дали змогу під керівництвом видатного вітчизняного криміналіста В. П. Колмакова в 1965 році блискуче захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Уголовно-процессуальные и криминалистические вопросы осмотра следов на месте происшествия». Дисертація захищена у Вищій школі Міністерства охорони суспільного порядку РРФСР, офіційні опоненти – доктор юридичних наук, професор І. Д. Перлов, кандидат юридичних наук, доцент Х. М. Тахо-Годи. В 1971 році йому присвоєно вчене звання доцента.

У зв'язку зі значним зростанням теоретичних досліджень із криміналістики і розширенням використання її досягнень у боротьбі зі злочинністю назріла необхідність більш глибокого дослідження природи, предмета, системи й інших вихідних положень криміналістичної науки. Саме цій проблематиці присвячена докторська дисертація Григорія Абрамовича Матусовського, яка була успішно захищена в 1980 році. Тема докторської дисертації – «Криминалистика в системе юридических наук и её межнаучные связи», офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор Р. С. Белкін, доктор юридичних наук, професор А. В. Дулов, доктор юридичних наук, професор О. М. Васильєв. Особливу увагу в дисертаційному дослідженні Григорій Абрамович приділив дослідженню однієї з важливих функцій закону взаємодії науки, а саме взаємозв'язку фундаментального та прикладного криміналістичного знання. Ним було визначено, що криміналістика є наукою про явища суспільно детерміновані. Центральне місце дослідження займає встановлення місця криміналістики в системі наукового знання, правознавства, кримінально-правових наук. Значну увагу приділено дослідженню ефективності наукових рекомендацій криміналістики та їх впровадження в практику. Визначено місце криміналістики в системі професійних знань слідчого та навчальних дисциплін. Вчене звання професора кафедри криміналістики Григорію Абрамовичу присвоєно в 1983 році.

Багато уваги Г. А. Матусовський приділив проблемам криміналістичної методики розслідування економічних злочинів. На цій

основі сформувалась наукова школа криміналістичних проблем боротьби з економічною злочинністю. Свій досвід і наукові задуми Григорій Абрамович передав своїм учням, серед яких 9 кандидатів юридичних наук.

Творча спадщина професора Г. А. Матусовського нараховує більше 150 наукових праць і навчально-методичних робіт, у тому числі 12 монографій. Серед них основними є: «Расследование разбойного нападения, связанного с убийством» (1957, співавтор навчального посібника), «Применение научно-технических средств в работе над следами при осмотре места происшествия» (1960), «Криминалистика в системе научных знаний» (1976), «Розслідування розкрадань державного та громадського майна (проблеми тактики і методики)» (1987, співавтор), «Методика расследования хищений» (1988), «Экологические преступления: квалификация и методика расследования» (1994, співавтор), «Криміналістика» (1998, 2001, 2004, співавтор підручника), «Криміналістика: криміналістична тактика і методика розслідування злочинів» (1998, співавтор підручника), «Юридична характеристика злочинів» (1998), «Экономические преступления: криминалистический анализ» (1999), «Борьба зі злочинністю у сфері підприємницької діяльності» (2001), «Особенности формирования криміналістичної характеристики легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» (2004).

Наукові праці Григорія Абрамовича суттєво збагатили вітчизняну криміналістику, а його наукові ідеї розвиваються надалі його учнями та послідовниками. Наукові дослідження Григорія Абрамовича й на сьогодні не втратили актуальності та своєї цінності, залишаючись затребуваними науковцями, судовим експертами, практичними працівниками органів правопорядку України, суддями тощо.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ

Григорій Абрамович Матусовський народився 15 липня 1923 року в місті Харків у сім'ї службовців.

1931–1941 рр. – учень середньої школи № 95 (місто Харків).

1942–1945 рр. – учасник Другої світової війни.

1942 р. – у лютому призваний до Радянської армії, курсант курсів військових радистів-операторів у місті Ташкент.

1942–1943 рр. – участь у бойових діях на Західному фронті у складі 33 окремого полку зв'язку 11 армії, радист, старший радист.

1943–1944 рр. – участь у бойових діях на Брянському фронті, старший радист, начальник радіостанції.

1944–1945 рр. – участь у бойових діях в складі Другого Білоруського фронту, начальник радіостанції 1006 окремого батальйону зв'язку 121 стрілецького корпусу, сержант.

1945 р. – перебував у місті Горький (Горьківського військового округ) у складі 1042 окремого батальйону зв'язку, начальник радіостанції.

1946–1948 рр. – студент Харківського юридичного інституту (нині – Національний юридичний університет

- імені Ярослава Мудрого), отримує кваліфікацію юриста (диплом Б № 357320).
- 1949 р.** – з червня на службі Всесоюзних курсів Прокуратури СРСР (місто Харків), лаборант-криміналіст.
- 1950–1954 рр.** – завідувач кабінету криміналістики Курсів Прокуратури СРСР.
- 1953 р.** – викладач кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту за почасовою оплатою.
- 1954 р.** – у жовтні прикріплений до кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту для складання кандидатських іспитів і написання дисертаційного дослідження.
- 1954–1957 рр.** – заступник директора Харківських курсів перепідготовки народних слідчих.
- 1957–1968 рр.** – заступник директора з навчальної частини (роботи) Курсів підвищення кваліфікації районних прокурорів та їх помічників Прокуратури СРСР.
- 1965 р.** – захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Уголовно-процессуальные и криминалистические вопросы осмотра следов на месте происшествия» (рішення Вищої школи МОГП РРФСР від 22 квітня 1965 року, науковий керівник доктор юридичних наук, професор В. П. Колмаков, диплом кандидата наук МЮР № 000647 від 5 січня 1966 року, місто Москва).
- 1967–1969 рр.** – асистент кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.
- 1970–1972 рр.** – в. о. доцента кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.
- 1971 р.** – присвоєно вчене звання доцента (протокол № 3 від 25.10.1971 року).
- 1971–1982 рр.** – доцент кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.
- 1980 р.** – захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Криминалистика

в системе юридических наук и её межнаучные связи» (рішення Вищої атестаційної комісії при Раді Міністрів СРСР від 2 жовтня 1981 року, диплом доктора наук ЮР № 000245, місто Москва).

1982–1983 рр. – в. о. професора кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.

1983 р. – присвоєно вчене звання професора кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту (протокол № 11 від 11 березня 1983 року).

1983–2003 рр. – професор кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.

1996–2003 рр. – завідувач сектором проблем вивчення боротьби з корупцією та організованою злочинністю Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України (нині – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України).

2003 р. – переможець V Всеукраїнського конкурсу на краще юридичне видання 2002–2003 рр., отримав першу премію в номінації «Науково-популярні, науково-практичні і довідкові видання у галузі права (збірники нормативних актів, коментарі, довідники тощо)» за працю «Настільна книга слідчого» (Київ, 2003).

2003 р. – присвоєно почесне звання «Заслужений професор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого».

2003 р. – лауреат Премії імені Ярослава Мудрого у номінації «За видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства».

Григорій Абрамович Матусовський помер **31 жовтня 2003 року**, похований у місті Харків.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАЦЬ Г. А. МАТУСОВСЬКОГО¹

1950

1. Матусовский Г. А. Применение криминалистической техники при расследовании хищений из несгораемого ящика / Г. А. Матусовский, И. Д. Найдис // Следственная практика. — М. : Гос. изд-во юрид. лит., 1951. — Вып. 7. — С. 119–123.

1953

2. Матусовский Г. А. Вопросы фотосъемки места происшествия : [реферат] / Г. А. Матусовский ; Прокуратура СССР, ВНИИ криминалистики. — М. : ВНИИ криминалистики Прокуратуры СССР, 1953. — 48 с.*²

1954

3. Пат. 96765 СССР, МПК G03B 27/00. Зеркальный оптический мультипликатор / Погорелов А. В., Найдис И. Д., Матусовский Г. А. ; заявитель и патентообладатель М-во кинематографии СССР. — № 1552/446524; заявл. 16.04.52; опубл. 01.01.54.*

---

¹ Систематизовано в прямому хронологічному порядку публікацій, а в межах року – за алфавітом (авторів або назв).

² Астериском у переліку позначено праці, відсутні у фонді наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, не опрацьовані de visu.

1956

4. Колесниченко А. Н. Работа следователя над следами ног / А. Н. Колесниченко, Г. А. Матусовский // Социалистическая законность. — 1956. — № 1. — С. 56–58.

1957

5. Горляк Ф. Г. Расследование разбойного нападения, связанного с убийством : учеб. пособие для практ. занятий / Ф. Г. Горляк, Г. А. Матусовский, С. С. Степичев ; Прокуратура СССР, ВНИИ криминалистики. — М. : Госюриздат, 1957. — 169 с.

1960

6. Колесниченко А. Н. Применение научно-технических средств в работе над следами при осмотре места происшествия / А. Н. Колесниченко, Г. А. Матусовский ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Изд-во Харьков. ун-та, 1960. — 91 с.

1962

7. Матусовский Г. А. Криминалистическая техника, ее предмет и задачи / Г. А. Матусовский // Ученые записки Харьковского юридического института. — 1962. — Вып. 16 : Вопросы уголовного права, уголовного процесса и криминалистики. — С. 111–119.
8. Матусовский Г. А. Некоторые вопросы теории следственных версий / Г. А. Матусовский // Советское государство и право в период развернутого строительства коммунизма : тез. докл. и науч. сообщ. (6–9 марта 1962 г.). — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1962. — С. 250–251.
9. Матусовский Г. А. Хорошее пособие по осмотру места происшествия / Г. А. Матусовский, Б. Н. Коврижных // Следственная практика. — М., 1962. — Вып. 53. — Рец. на кн.: Осмотр места происшествия: пособие для прокурорско-следственных работников / А. Н. Васильев [и др.]. — М. : Госюриздат, 1960. — 377 с.*

1963

10. Матусовський Г. А. Вивчення слідів на місці події / Г. А. Матусовський // Радянське право. — 1963. — № 2. — С. 46–48.

1965

11. Матусовский Г. А. Уголовно-процессуальные и криминалистические вопросы осмотра следов на месте происшествия : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Г. А. Матусовский ; Высш. шк. М-ва охраны обществ. порядка РСФСР ; [науч. рук. В. П. Колмаков ; офиц. оппоненты: И. Д. Перлов, Х. М. Тахо-Годи]. — М., 1965. — 16 с.*
12. Матусовский Г. А. Уголовно-процессуальные и криминалистические вопросы осмотра следов на месте происшествия : дис. ... канд. юрид. наук / Г. А. Матусовский ; Высш. шк. М-ва охраны обществ. порядка РСФСР ; [науч. рук. В. П. Колмаков]. — М., 1965. — 228 с.*

1966

13. Матусовский Г. А. Изучение следов на месте происшествия с целью построения следственных версий / Г. А. Матусовский // Материалы научных заседаний Харьковского научного медицинского общества. — Харьков, 1966.*

1967

14. Горляк Ф. Конференция, посвященная предупреждению правонарушений / Ф. Горляк, Г. А. Матусовский // Социалистическая законность. — 1967. — № 2. — С. 83–84.
15. Матусовский Г. А. Неотложные предупредительные меры, вытекающие из результатов первоначальных следственных действий / Г. А. Матусовский // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : РИО МООП УССР, 1967. — Вып. 4. — С. 147–151.

1968

16. Матусовский Г. А. Использование фотоснимков, диапозитивов (диафильмов) в расследовании и судебном разбирательстве уголовных дел / Г. А. Матусовский, А. Г. Омельченко // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : РИО МООП УССР, 1968. — Вып. 5. — С. 45–49.
17. Матусовский Г. А. О пределах использования данных криминалистики / Г. А. Матусовский // Проблемы социалистической законности на современном этапе развития советского

государства : межвуз. науч. конф. тез. докл. (окт. 1968 г.). — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1968. — С. 261–263.

18. Проблемы социалистической законности на современном этапе развития советского государства : тез. докл. межвуз. науч. конф. (окт. 1968 г.). — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1968. — С. 261–263.
19. Матусовский Г. А. Овладение прокурором научно-техническими средствами – необходимое условие повышения уровня прокурорского надзора за следствием и дознанием / Г. А. Матусовский, М. М. Мирза // Опыт внедрения прокурорами-криминалистами научных методов в следственную практику : сб. ст. — М., 1968.*
20. Матусовский Г. А. Принятие следователем неотложных и предупредительных мер и вопросы прокурорского надзора / Г. А. Матусовский // Работа прокурора по предупреждению правонарушений : материалы науч.-практ. конф. — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1968.*

1969

21. Матусовский Г. А. Применение диапозитивов (диафильмов) при расследовании и судебном рассмотрении уголовных дел / Г. А. Матусовский, А. Г. Омельченко // Вопросы борьбы с убийствами : материалы науч.-практ. конф. — М., 1969. — С. 123–129.*
22. Матусовский Г. А. Проблемы советской криминалистики / Г. А. Матусовский // Социалистическая законность. — 1969. № 9. — С. 61–62.

1970

23. Колесниченко А. Н. О системе версий и методике их построения / А. Н. Колесниченко, Г. А. Матусовский. Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : РИО МВД Украины, 1970. — Вып. 7. — С. 7–13.

1971

24. Матусовский Г. А. Криминалистика в системе научного знания / Г. А. Матусовский // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : РИО МВД Украины, 1971. — Вып. 8. — С. 118–125.

1972

25. Колесниченко А. Н. Опыт преподавания криминалистики в вузе / А. Н. Колесниченко, Г. А. Матусовский // 50 лет советской прокуратуры и проблемы совершенствования предварительного следствия : крат. тез. докл. к науч. конф. (17–18 апр. 1972 г.). — Л., 1972.*
26. Матусовский Г. А. Вопросы научной организации управления и труда в следственном аппарате и их связь с криминалистикой / Г. А. Матусовский // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : РИО МВД Украины, 1972. — Вып. 9. — С. 38–45.

1973

27. Матусовский Г. А. Криминалистика и некоторые вопросы науковедения / Г. А. Матусовский // Вопросы криминалистической методологии, тактики и методики расследования : материалы науч. конф. — М., 1973.*
28. Матусовский Г. А. Применение лампы-вспышки и светофильтров при фотографировании вещественных доказательств / Г. А. Матусовский, А. Г. Омельченко // Раскрытие тяжких преступлений против личности : материалы науч.-практ. конф. : в 2 ч. — М., 1973. — Ч. 2. — С. 35–37.*
29. Радянська криміналістика. Криміналістична техніка і слідча тактика : підручник / за заг. ред. В. П. Колмакова ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР. — Київ : Вища шк., 1973. — 296 с. — Зі змісту: Розд. 4 : Судова фотографія / Г. А. Матусовський, М. В. Салтевський. — С. 58–76 ; Розд. 9 : Криміналістичний облік / О. Н. Колісниченко, Г. А. Матусовський. — С. 161–172.
30. Салтевский М. В. Вопросы организации и руководства специальной кафедрой юридического вуза : учеб. пособие / М. В. Салтевский, Г. А. Матусовский ; Киев. Высш. шк. МВД СССР. — Киев : КВШ МВД СССР, 1973. — 70 с. — Зі змісту: Гл. 2, § 5 : Планирование и организация воспитательной работы на кафедре / Г. А. Матусовский. — С. 48–51 ; Гл. 3 : Организация и руководство научной работой на кафедре / Г. А. Матусовский. — С. 52–69.

31. Matusowskij G. A. Die Kriminalistik im System der wissenschaftlichen Erkenntnis / G. A. Matusowskij // Kriminalistik und forensische Wissenschaften. — Berlin : Deutscher Verlag der Wissenschaften, 1973. — Heft 12. — S. 89–96.*

1974

32. Матусовский Г. А. Наука управления, научная организация расследования и криминалиста / Г. А. Матусовский // Проблемы совершенствования следственных действий и оперативно-розыскных мероприятий в аспекте ликвидации преступности в СССР : материалы Всесоюз. науч. конф. криминалистов и судеб. психологов. — Алма-Ата, 1974. — С. 81–84.*
33. Планы и методические указания по спецкурсу «Методика расследования отдельных видов преступлений» / [сост. Г. А. Матусовский] ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1974. — 49 с.*

1975

34. Матусовский Г. А. Вопросы межнаучного взаимодействия криминалистики и криминологии / Г. А. Матусовский // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : РИО МВД Украины, 1975. — Вып. 11. — С. 19–28.
35. Матусовский Г. А. Криминалистика и вопросы науковедения / Г. А. Матусовский // Вопросы государства и права развитого социалистического общества : тез. респ. науч. конф., 24–26 сент. 1975 г. — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1975. — С. 272–273.
36. Матусовский Г. А. Программа по криминалистике и судебным экспертизам / Г. А. Матусовский // Сборник программ по учебным дисциплинам Харьковских курсов по повышению квалификации районных прокуроров и их помощников / Харьков. курсы по повышению квалиф. район. прокуроров и их помощников ; под общ. ред. Н. В. Маслова. — М., 1975. — С. 55–66.

1976

37. Матусовский Г. А. Вопросы выявления хищений социалистического имущества / Г. А. Матусовский, В. П. Суетнов // Выявление скрытых хищений средствами экономического

- анализа, а также путем совершенствования деятельности контрольно-ревизионных аппаратов : совещ. представителей науч. учреждений ГДР, НРБ, ПНР и СССР, участвующих в исслед. — М., 1976. — С. 38–40.
38. Матусовский Г. А. Криминалистика в системе научных знаний / Г. А. Матусовский ; ред. В. Л. Ковальчук. — Харьков : Вища шк., Изд-во при Харьков. ун-те, 1976. — 113 с.
- 1977
39. Матусовский Г. А. Криминалистика как юридическая наука / Г. А. Матусовский // Проблемы социалистической законности. — Харьков, 1977. — Вып. 2. — С. 111–118.
- 1978
40. Матусовский Г. А. О профессиональных знаниях следователя / Г. А. Матусовский // Проблемы социалистической законности на современном этапе коммунистического строительства : крат. тез. докл. и науч. сообщ. респ. конф., 21–23 нояб. 1978 г. — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1978. — С. 255–256.
41. Планы и методические указания к практическим и лабораторным занятиям по спецкурсу «Практикум по криминалистике» / [сост. Г. А. Матусовский, И. Д. Найдис] ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1978. — 48 с.*
- 1979
42. Матусовский Г. А. Криминалистика в системе юридических науки ее межнаучные связи : дис. ... д-ра юрид. наук / Г. А. Матусовский ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков, 1979. — 347 л.*
43. Матусовский Г. А. Преподавание криминалистики и формирование профессиональных навыков преподавателя / Г. А. Матусовский // Дидактические вопросы криминалистики: материалы симпозиума по вопросам совершенствования преподавания криминалистики, состоявшегося в Харькове 11–12 окт. 1978 г. — М., 1979. — С. 17–21.
44. Матусовский Г. А. Расследование хищений в промышленности и сельском хозяйстве : учеб. пособие / Г. А. Матусовский ; ред. С. Д. Суло. — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1979. — 64 с.

45. Некоторые вопросы межнаучного взаимодействия в разработке методики расследования латентных хищений / Г. А. Матусовский, И. П. Плисс, В. М. Левыкин, Е. В. Бодянский, А. Д. Боровой // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : Вища шк., 1979. — Вып. 19. — С. 48–52.
46. Планы и методические указания к практическим занятиям по теме «Методика расследования хищений, совершаемых путем присвоения, растраты и злоупотреблений служебным положением» / [сост. Г. А. Матусовский]. — Харьков : Харьков. юрид. ин-т., 1979. — 48 с.*

1980

47. Колесниченко А. Н. Вопросы программирования деятельности следователя / А. Н. Колесниченко, Г. А. Матусовский // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : Вища шк., 1980. — Вып. 21. — С. 43–47.
48. Матусовский Г. А. Криминалистика в системе юридических наук и ее межнаучные связи : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / Г. А. Матусовский ; Всесоюз. ин-т по изуч. причин и разработке мер предупреждения преступности ; [офиц. оппоненты: Р. С. Белкин, А. Н. Васильев, А. В. Дулов]. — М., 1980. — 29 с.

1981

49. Вопросы выявления признаков латентных хищений с помощью математических моделей / Г. А. Матусовский, Е. В. Бодянский, В. М. Левыкин, И. П. Плисс, В. Д. Боровой // Выявление скрытых хищений. — М., 1981. — С. 71–75.*
50. Матусовский Г. А. Следственный эксперимент при расследовании дорожно-транспортных происшествий / Г. А. Матусовский, Ш. Ш. Ярамышьян // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : Вища шк., 1981. — Вып. 23. — С. 41–46.
51. Матусовский Г. А. Теоретические вопросы криминалистического исследования латентных хищений / Г. А. Матусовский ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков, 1981.*

52. Программа специального курса «Организация работы в органах внутренних дел» / [сост. Г. А. Матусовский] ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1981. — 58 с.*

1982

53. Изучение в курсе криминалистики вопросов судебной экспертизы : метод. указ. для самостоятельной работы студентов 3–4 курсов / [сост. Г. А. Матусовский] ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1982. — 37 с.
54. Коновалова В. Монографічне дослідження моделювання при розслідуванні злочинів / В. Коновалова, Г. Матусовський // Радянське право. — 1982. — № 9. — С. 91–93. — Рец. на кн.: Моделирование при расследовании преступлений / И. М. Лузгин. — М. : Юрид. лит., 1981. — 152 с.
55. Матусовский Г. А. Вопросы применения экономического анализа как метода выявления и раскрытия латентных хищений / Г. А. Матусовский ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков, 1982. — 65 с.*
56. Матусовский Г. А. Использование экономико-математических методов и ЭВМ в целях выявления признаков хищений / Г. А. Матусовский // Проблемы выявления хищений социалистического имущества. — М., 1982. — С. 82–87.*

1983

57. Матусовский Г. А. Возможности применения данных наукометрии для исследования процесса криминалистики / Г. А. Матусовский // Научные труды Свердловского юридического института. — 1983. — С. 38-46.*
58. Матусовский Г. А. Организация работы аппаратов дознания и предварительного следствия органов внутренних дел : учеб. пособие / Г. А. Матусовский, В. Н. Сущенко. — Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1983. — 84 с.
59. Матусовский Г. А. Судебные экспертизы в методике расследования хищений, совершаемых путем присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением / Г. А. Матусовский // Современные проблемы судебной экспертизы и пути повышения эффективности деятельности судебно-экспертных учреждений

в борьбе с преступностью : тез. респ. науч.-практ. конф. — Киев, 1983. — С. 117–119.*

60. Экономический и экономико-криминалистический анализ / Г. А. Матусовский, С. П. Голубятников, В. А. Дубровин, Я. В. Орлов, П. В. Цанков // Выявление хищений экономико-криминалистическими средствами : учеб. пособие / под общ. ред.: С. П. Голубятников, Г. В. Дашков, В. Г. Танасевич ; Горьк. высш. шк. МВД СССР. — Горький : ГВШ МВД СССР, 1983. — Разд. 4. — С. 60–74.

1984

61. Матусовский Г. А. Вопросы криминалистической характеристики латентных хищений / Г. А. Матусовский // Проблемы социалистической законности. — Харьков : Вища шк., 1984. — Вып. 14. — С. 71–77.
62. Матусовский Г. А. О криминалистической характеристике хищений государственного и общественного имущества / Г. А. Матусовский // Криминалистическая характеристика преступлений : сб. науч. тр. / Всесоюз. ин-т по изучению причин и разраб. мер предупреждения преступности. — М., 1984. — С. 54–58.
63. Матусовский Г. А. Судебные экспертизы в методике расследования хищений / Г. А. Матусовский // Криминалистика и судебная экспертиза. — Киев : Вища шк., 1984. — Вып. 29. — С. 48–53.

1985

64. Матусовский Г. А. Криминалистическое исследование латентных хищений / Г. А. Матусовский // Актуальные проблемы юридической науки на этапе развитого социализма : крат. тез. докл. и науч. сообщ. респ. науч. конф., 16–18 окт. 1985 г. — Харьков : Юрид. ин-т, 1985. — С. 186–188.
65. Матусовский Г. А. Нормативно-правовая функция советской криминалистики / Г. А. Матусовский // Вопросы совершенствования борьбы с преступностью в Эстонской ССР : тез. науч. докл. и сообщ. науч. конф., 10–11 окт. 1985 г. — Тарту : Тартуский гос. ун-т, 1985. — С. 65–66.

66. Методические указания к написанию курсовых работ по криминалистике : для студентов 3 и 4 курсов / [сост.: Г. А. Матусовский, И. Д. Найдис ; отв. за вып. В. Е. Коновалова] ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1985. — 28 с.

1986

67. Матусовский Г. А. Расследование хищений, совершаемых на предприятиях промышленности, сельского хозяйства, торговли, общественного питания / Г. А. Матусовский // Расследование отдельных видов преступлений : учеб. пособие / [науч. ред. О. Я. Баев]. — Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1986. — Гл. 2. — С. 15–33.

1987

68. Матусовский Г. А. Вопросы изучения практики производства следственного осмотра по делам о хищениях / Г. А. Матусовский, А. А. Зуев // Повышение эффективности борьбы с хищениями социалистического имущества и должностными преступлениями. — Краснодар : Кубанский гос. ун-т, 1987. — С. 142–147.

69. Матусовский Г. А. Использование экономико-математических методов в развитии новых направлений судебно-экономической экспертизы / Г. А. Матусовский // Эффективность научно-технических исследований и внедрение их в практику расследования преступлений. — Свердловск, 1987. — С. 82–87.*

70. Матусовский Г. А. Криминалистическая систематизация признаков хищений / Г. А. Матусовский, А. Л. Дудников // Расследование хищений государственного или общественного имущества: проблемы тактики и методики / [В. Е. Коновалова (рук.) и др.]. — Харьков : Вища шк., Изд-во при Харьков. ун-те, 1987. — С. 27–33.

71. Планы и методические указания к практическим и лабораторным занятиям по криминалистике : для студентов 3 курса / [сост.: В. Е. Коновалова, Г. А. Матусовский] ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1987. — 50 с.

72. Планы и методические указания к практическим и лабораторным занятиям по спецкурсу «Практикум по криминалистике» :

для студентов 4 курса днев. фак. / [сост.: Г. А. Матусовский, И. Д. Найдис] ; Харьков. юрид. ин-т. — Харьков : Юрид. ин-т, 1987. — 26 с.

1988

73. Матусовский Г. А. Вопросы совершенствования системы криминалистики / Г. А. Матусовский // Предмет и система криминалистики в свете современных исследований: Сб. науч. тр. / Редкол.: В. В. Клочков (отв. ред.). — М. : РИО ВНИИ проблем укрепления законности и правопорядка, 1988. — С. 82–84.
74. Матусовский Г. А. Методика расследования хищений : учеб. пособие / Г. А. Матусовский ; [ред. Л. С. Мерзвинская] ; Учеб.-метод. каб. по высш. образованию ; Харьков. юрид. ин-т. — Киев : УМК ВО, 1988. — 88 с.
75. Матусовский Г. А. Расследование преступных нарушений правил охраны окружающей среды / Г. А. Матусовский // Советская криминалистика. Методика расследования отдельных видов преступлений : учебник / под ред. В. К. Лисиченко. — Киев : Вища шк., 1988. — Гл. 14. — С. 372–391.
76. Правоохоронні органи у боротьбі з організованою злочинністю: компетенція та взаємодія / Г. А. Матусовський, Е. В. Бодяньський, О. П. Бушан, В. З. Багінський, О. М. Городиський // Питання боротьби зі злочинністю. — 1998. — Вип. 2. — С. 19–61.

1990

77. Дудников А. А. Возможности разработки и применения в целях расследования типовых схем признаков хищений и программ для ЭВМ / А. А. Дудников, Г. А. Матусовский // Проблемы совершенствования расследования и профилактики преступлений на современном этапе. — Уфа, 1990. — С. 126–131.*
78. Матусовский Г. А. Проблемы совершенствования методики расследования преступлений / Г. А. Матусовський // Актуальные проблемы формирования правового государства : крат. тез. докл. и науч. сообщ. респ. науч. конф., 24–26 окт. 1990 г. — Харьков : Харьков. юрид. ин-т, 1990. — С. 280–282.

1992

79. Матусовский Г. А. О формировании методики расследования банковских преступлений / Г. А. Матусовский, О. П. Буцан // Современные достижения науки и техники в борьбе с преступностью : тез. науч.-практ. конф. — Минск, 1992. — С. 82–84.*

1993

80. Матусовский Г. А. Проблема разработки криминалистической характеристики экологических преступлений / Г. А. Матусовский // Актуальные проблемы уголовного процесса и криминалистики на современном этапе. — Одесса : Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова, 1993. — С. 175–178.
81. Матусовский Г. А. Проблемы криминалистической характеристики экологических преступлений / Г. А. Матусовский // Сборник кратких тезисов докладов и научных сообщений научно-практической конференции по итогам научно-исследовательских работ, выполненных профессорско-преподавательским составом Украинской юридической академии в 1992 году, 4–5 марта 1993 г. — Харьков : Укр. юрид. акад., 1993. — С. 133–136.
82. Матусовский Г. А. Уголовная политика в сфере собственности и проблемы методики расследования экономических преступлений / Г. А. Матусовский // Актуальные проблемы расследования экономических преступлений в условиях перехода к рыночной экономике. — Барнаул, 1993. — С. 6–8.*

1994

83. Плани та методичні вказівки до практичних і лабораторних занять з криміналістики : для студентів 4 курсу / [упоряд.: В. О. Коновалова, Г. А. Матусовський, В. Ю. Шепітько] ; Укр. юрид. акад. — Харків : Укр. юрид. акад., 1994. — 44 с.
84. Экологические преступления: квалификация и методика расследования / [Г. А. Матусовский, С. Б. Гавриш, В. Г. Гузкова, А. Л. Дудников, В. Е. Коновалова, Л. Е. Моисеенко, М. В. Салтевский] ; под общ. ред. В. Е. Коноваловой, Г. А. Матусовского ; Консультац. юрид.-аудит. фирма «Глобус». — Харьков : [ИМП Рубикон], 1994. — 225 с.

1995

85. Матусовский Г. А. Проблемы формирования методики расследования преступлений, совершаемых посредством расчетно-кредитных банковских операций / Г. А. Матусовський, О. П. Бушан // Проблемы законности. — Харьков : Нац. юрид. акад. Украины им. Ярослава Мудрого, 1995. — Вып. 29. — С. 137–142.
86. Матусовський Г. А. Проблеми формування методики розслідування економічних злочинів / Г. А. Матусовський // Правова держава Україна: проблеми, перспективи розвитку : корот. тези доп. та наук. повідомл. респ. наук.-практ. конф., 9–11 листоп. 1995 р. — Харків, 1995. — С. 350–352.

1996

87. Матусовский Г. А. Вопросы правового регулирования применения официальной символики в сфере экономики / Г. А. Матусовський // Хозяйственно-правовые средства предотвращения экономических преступлений : тез. докл. и выступлений, рекомендаций «круглого стола». — Донецк : ИЭПИ НАН Украины, 1996. — С. 51–53.
88. Програма навчальної дисципліни «Криміналістика» / [уклад.: Г. А. Матусовський, В. О. Коновалова, М. В. Салтєвський, В. Ю. Шепітько] ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Харків : НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 1996. — 15 с.

1997

89. Матусовский Г. А. Проблемы научной разработки методики выявления экономических преступлений / Г. А. Матусовський, В. З. Багинский, Е. В. Бодянский // Теневая экономика, проблемы борьбы с организованной преступностью и коррупцией в сфере экономики : сб. материалов «круглого стола». — Луганск, 1997. — С. 138–140.
90. Матусовський Г. Використання наукового потенціалу в розробці криміналістичних методик виявлення економічних злочинів / Г. Матусовський, Б. Бодянський, П. Іващенко // Вісник Академії правових наук України. — 1997. — № 4. — С. 111–116.

91. Матусовський Г. Оновлення криміналістичних методик – шлях до подолання економічних злочинів / Г. Матусовський // Право України. — 1997. — № 11. — С. 75–77.
92. Матусовський Г. Основні напрямки досліджень проблеми використання досягнень науки і техніки у боротьбі з економічною злочинністю / Г. Матусовський // Вісник Академії правових наук України. — 1997. — № 4. — С. 126–131.
93. Матусовський Г. Про можливість використання математичного апарату виявлення розладнань для розкриття латентних розкрадань / Г. Матусовський, І. Плісс, В. Багинський // Вісник Академії правових наук України. — 1997. — № 4. — С. 143–148.
94. Матусовський Г. А. Операційний підхід до організації взаємодії правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю / Г. А. Матусовський, О. М. Городиський // Вісник Академії правових наук України. — 1997. — № 1. — С. 200–203.
95. Матусовський Г. А. Проблеми взаємодії правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю / Г. А. Матусовський // Вісник Академії правових наук України. — 1997. — № 1. — С. 157–159.
96. Про стан законодавства щодо боротьби з корупцією і організованою злочинністю та пропонувані зміни і доповнення до нього / Г. А. Матусовський, М. І. Бажанов, Ю. М. Грошевий, В. В. Сташис, В. Я. Тацій, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, Ю. М. Тодика, Ю. П. Битяк, В. В. Голіна, П. І. Жигалкін, В. С. Зеленецький, Д. В. Задихайло, Н. В. Сібільова // Питання боротьби зі злочинністю. — 1997. — Вип. 1. — С. 69–87.
97. Проблеми розслідування кримінальних справ про злочини в сфері економіки / Г. Матусовський, В. Корж, О. Бушан, В. Багинський // Право України. — 1997. — № 8. — С. 90–94.

1998

98. Бодянський Є. В. Математичне моделювання тіньової економіки на основі теоретико-ігрового підходу / Є. В. Бодянський, Г. А. Матусовський // Використання досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 19 листоп. 1997 р. — Харків, 1998. — С. 119–122.

99. Матусовский Г. А. Судебные экспертизы в расследовании экономических преступлений / Г. А. Матусовский // Актуальные вопросы судебной экспертизы и криминалистики на современном этапе судебно-правовой реформы : сб. науч.-практ. материалов (к 75-летию основания Харьков. НИИ судеб. экспертиз). — Харьков, 1998. — С. 33–35.
100. Матусовський Г. Юридична характеристика злочинів / Г. А. Матусовський // Вісник Академії правових наук України. — 1998. — № 2. — С. 120–124.
101. Матусовський Г. А. Можливості використання теорії штучних нейронних мереж для аналізу економічної злочинності / Г. А. Матусовський, І. П. Плісс // Використання досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 19 листоп. 1997 р. — Харків, 1998. — С. 113–115.
102. Матусовський Г. А. Проблеми формування методики розслідування економічних злочинів / Г. А. Матусовський // Використання досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 19 листоп. 1997 р. — Харків, 1998. — С. 32–38.
103. Плани та методичні поради до практичних і лабораторних занять з навчальної дисципліни «Практикум з криміналістики» : для студентів 5 курсу / [уклад.: Г. А. Матусовський, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, Н. М. Ахтирська, О. П. Бушан, В. Г. Грузкова, В. О. Литвиненко, Ш. Ш. Ярамиш'ян] ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Харків : НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 1998. — 52 с.
104. Криміналістика: криміналістична тактика і методика розслідування злочинів : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; Акад. прав. наук України. — Харків : Право, 1998. — 356 с. — Змісту: Гл. 9 : Загальні положення криміналістичної методики розслідування злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 135–143 ; Гл. 10 : Криміналістична характеристика злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 144–151 ; Гл. 11 : Криміналістичне вчення про розкриття злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 152–164 ;

- Гл. 12 : Ситуаційний підхід до розслідування злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 165–170 ; Гл. 13 : Основи взаємодії та інформаційного забезпечення в методиці розслідування злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 171–179 ; Гл. 17 : Основи методики розслідування економічних злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 216–222 ; Гл. 18 : Основи методики розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання посадовим становищем (розкрадання) / Г. А. Матусовський. — С. 223–249 ; Гл. 19 : Основи методики розслідування злочинів у сфері господарської діяльності / Г. А. Матусовський. — С. 249–272 ; Гл. 25 : Основи методики розслідування екологічних злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 342–357 ; Гл. 26 : Основи методики розслідування злочинів, які вчиняються організованими злочинними групами / Г. А. Матусовський. — С. 358–364.
105. Правоохоронні органи у боротьбі з організованою злочинністю: компетенція та взаємодія / Г. А. Матусовський Є. В. Бодянський, О. П. Буцан, В. З. Багинський, О. М. Городиський // Питання боротьби зі злочинністю. — 1998. — Вип. 2. — С. 19–61.
- 1999**
106. Матусовский Г. А. Экономические преступления: криминалистический анализ / Г. А. Матусовский. — Харьков : Консум, 1999. — 480 с.
107. Матусовський Г. А. Застосування теорії дуополії у завданнях аналізу взаємодії «тіньового» і легального секторів економіки / Г. А. Матусовський, Є. В. Бодянський, І. П. Плісс // Проблеми боротьби зі злочинністю у сфері економічної діяльності : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 15–16 груд. 1998 р. — Харків, 1999. — С. 244–247.
108. Матусовський Г. Проблеми боротьби з організованою злочинністю в регіоні (міжнародна науково-практична конференція на матеріалах Харківської та Полтавської областей) / Г. Матусовський, Н. Ахтирська // Право України. — 1999. — № 11. — С. 138–140.
109. Матусовський Г. А. Проблеми формування методик розслідування діянь з ознаками корупції / Г. А. Матусовський //

Організаційні та правові проблеми боротьби з корупцією : матеріали «круглого столу», м. Харків, 5 черв. 1998 р. — Харків, 1999. — С. 17–20.

110. Матусовський Г. А. Формування комплексних методик розслідування економічних і суміжних з ними злочинів / Г. А. Матусовський // Проблеми боротьби зі злочинністю у сфері економічної діяльності = Problems of Fighting Crime in the Sphere of Economic Activity. — Харків, 1999. — С. 44.
111. Матусовський Г. А. Формування комплексних методик розслідування економічних і суміжних з ними злочинів / Г. А. Матусовський // Проблеми боротьби зі злочинністю у сфері економічної діяльності : матеріали міжнар. наук-практ. конф. (15–16 груд. 1998 р.). — Харків, 1999. — С. 78–83.

2000

112. Взаимодействие теневого и легального секторов экономики: анализ при помощи методов математического моделирования / Г. А. Матусовский, В. И. Борисов, Е. В. Бодянский, Л. М. Любчик, И. П. Плисс, А. Г. Кальман, Г. Л. Гринберг // Детенизация экономики: опыт экономико-правового и экономико-математического исследования. — Донецк : Нац. акад. наук Украины, Ин-т эконом.-прав. исслед., 2000. — С. 80–106.
113. Матусовский Г. А. Концептуальные положения методики расследования преступлений против конституционных и других личных прав граждан / Г. А. Матусовский // Актуальні проблеми формування правової держави в Україні (До 50-ї річниці Конвенції про захист прав людини та основних свобод) : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : у 2 ч. — Харків : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; Європ. комісія ; Рада Європи, 2000. — Ч. 2. — С. 169–171.
114. Матусовский Г. А. Криминалистическая характеристика экономических преступлений, совершаемых организованными преступными группами / Г. А. Матусовский // Проблеми боротьби з організованою злочинністю в регіоні (на матеріалах Харківської та Полтавської областей) : зб. матеріалів міжнар.

- наук.-практ. конф., м. Харків, 26–27 квіт. 1999 р. — Харків : Право, 2000. — С. 162–171.
115. Матусовский Г. А. О формировании методик расследования преступлений, связанных с легализацией доходов, полученных преступным путем / Г. А. Матусовский // *Фінансова злочинність* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. семінару, м. Харків, 12–13 лют. 1999 р. — Харків : Право, 2000. — С. 96–105.
116. Матусовский Г. А. Финансовые преступления (формирование криминалистических методик) / Г. А. Матусовский // *Организованная преступность и коррупция: исследования, обзоры, информация*. — Екатеринбург : ИИТЦ «Зерцало-Урал», 2000. — Вып. 2. — С. 62–76.
117. Матусовский Г. А. Формирование методики расследования экономических преступлений, совершаемых организованными преступными группами / Г. А. Матусовский // *Збірник наукових праць Харківського Центру вивчення організованої злочинності*. — 2000. — Вип. 1. — С. 227–247.
118. Матусовський Г. А. Проблеми вдосконалення методик розслідування злочинів, що вчинюються у кредитно-фінансовій сфері / Г. А. Матусовський // *Злочини у сфері кредитно-фінансової та банківської діяльності = Financial and banking-related crimes* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. — Харків : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2000. — С. 84–87.
119. Плани та завдання до практичних і лабораторних занять з криміналістики / [уклад.: В. Ю. Шепітько, Г. А. Матусовський, В. О. Коновалова] ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Харків : НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 2000. — 52 с.
120. Система та види методик розслідування економічних злочинів з ознаками корупції, що вчиняються групами осіб / Г. А. Матусовський, В. З. Багинський, Д. А. Файєр, С. В. Веліканов // *Питання боротьби зі злочинністю*. — 2000. — Вип. 4. — С. 48–78.
- 2001**
121. Криміналістика: криміналістическая тактика и методика расследования преступлений : учебник / под ред.

В. Ю. Шепитько. — Харьков : Одиссей, 2001. — 528 с. — Зі змісту: Гл. 9 : Общие положения криминалистической методики расследования преступлений / Г. А. Матусовский. — С. 176–187 ; Гл. 10 : Криминалистическая характеристика преступлений / Г. А. Матусовский. — С. 188–198 ; Гл. 11 : Криминалистическое учение о раскрытии преступлений / Г. А. Матусовский. — С. 199–216 ; Гл. 12 : Ситуационный подход к расследованию преступлений / Г. А. Матусовский. — С. 217–224 ; Гл. 13 : Основы взаимодействия и информационного обеспечения в методике расследования преступлений / Г. А. Матусовский. — С. 225–235 ; Гл. 17 : Основы методики расследования экономических преступлений. — С. 282–290 ; Гл. 18 : Основы методики расследования присвоения, растраты имущества или завладения им путем злоупотребления должностным положением (хищения) / Г. А. Матусовский. — С. 291–323 ; Гл. 19 : Основы методики расследования преступлений в сфере хозяйственной деятельности. — С. 324–352 ; Гл. 26 : Основы методики расследования экологических преступлений / Г. А. Матусовский. — С. 453–472 ; Гл. 28 : Основы методики расследования преступлений, совершаемых организованными преступными группами / Г. А. Матусовский. — С. 507–518.

122. Криміналістика : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Київ : Ін Юре, 2001. — 684 с. — Зі змісту: Гл. 1, § 3 : Зв'язок криміналістики з суміжними галузями знань / Г. А. Матусовський. — С. 13–15 ; Гл. 4, § 1 : Криміналістична профілактика злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 33–39 ; Гл. 22 : Розслідування вбивств / Г. А. Матусовський. — С. 393–407 ; Гл. 26 : Розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (розкрадання) / Г. А. Матусовський. — С. 445–474 ; Гл. 27 : Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності / Г. А. Матусовський. — С. 475–503 ; Гл. 28 : Розслідування злочинів у сфері службової діяльності (службові злочини) /

- Г. А. Матусовський. — С. 504–525 ; Гл. 35 : Розслідування екологічних злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 655–675.
123. Матусовский Г. А. Экономическая коррупция / Г. А. Матусовский, О. Е. Рагулина // Коррупция: политические, экономические, организационные и правовые проблемы : сб. материалов междунар. науч.-практ. конф. (г. Москва, 9–10 сент. 1999 г.). — М. : Юристь, 2001. — С. 312–316.*
124. Матусовський Г. А. Криміналістична профілактика злочинів, що вчиняються у сфері підприємницької діяльності, і взаємодія правоохоронних органів / Г. А. Матусовський // Боротьба зі злочинністю у сфері підприємницької діяльності (кримінально-правові, кримінологічні, кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми) : монографія / [відп. ред.: Ф. А. Лопушанський, В. І. Борисов] ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького ; Ін-т вивч. проблем злочинності. — Харків : Право, 2001. — Гл. 9.2. — С. 249–257.
125. Матусовський Г. А. Кримінологічно-криміналістичні питання боротьби зі злочинами у сфері використання автоматизованих систем / Г. А. Матусовський, В. А. Голубев // Держава та регіони. — 2001. — № 1. — С. 137–143.
126. Матусовський Г. А. Міжнаукові зв'язки криміналістики і математичних наук (проблеми виявлення економічних злочинів) / Г. А. Матусовський // Матеріали заключної конференції спільної Українсько-американської науково-дослідної програми Академії правових наук України та Національного інституту юстиції Департаменту юстиції США : тези доп. та наук. повідомл. учасн. конф. з укр. сторони. — Харків : ПФ «Книжк. вид-во «Лествиця Марії»», 2001. — С. 39–42.

2002

127. Криміналістична характеристика способів вчинення злочинів у кредитно-фінансовій сфері / Г. А. Матусовський, В. З. Багинський, В. О. Голубев, Д. А. Файер // Питання боротьби зі злочинністю. — 2002. — Вип. 6. — С. 3–29.
128. Матусовский Г. А. Вопросы преподавания методики расследования экономических преступлений / Г. А. Матусовский //

- Проблеми вищої юридичної освіти : тези доп. та наук. повідомл. наук.-метод. конф., м. Харків, 18–19 груд. 2001 р. — Харків : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2002. — С. 165–166.
129. Матусовский Г. А. Выявление преступлений в сфере экономической деятельности (математико-криминалистический подход) / Г. А. Матусовский // Правові проблеми боротьби зі злочинністю = Legal aspects of combating crime : зб. пр. дослід. проекту «А» наук.-дослід. прогр. АПрН України та НІЮ США. — Харків, 2002. — Кн. 2. — С. 265–289.
130. Матусовский Г. А. Проблемы совершенствования методик расследования преступлений, совершаемых в кредитно-финансовой сфере / Г. А. Матусовский // Злочини у сфері кредитно-фінансової та банківської діяльності : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. — Харків, 2002. — С. 259–264.
131. Матусовский Г. А. Проблемы судебной криминалистики / Г. А. Матусовский // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 19–20 черв. 2002 р. — Харків, 2002. — Вип. 2. — С. 602–604.
132. Матусовський Г. А. В об'єктиві – Рейхстаг: спогади / Г. А. Матусовський // Vivat Lex! — 2002. — 9 трав. (№ 8). — С. 3.
133. Програма навчальної дисципліни «Криміналістика» / [уклад.: В. О. Коновалова, Г. А. Матусовський, В. Ю. Шепітько] ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Харків : НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 2002. — 17 с.
134. Програма навчальної дисципліни «Методика розслідування економічних злочинів» / [уклад.: Г. А. Матусовський, О. П. Бушан, О. М. Городиський, А. Л. Дудніков, А. Д. Марушев, В. Ю. Шепітько] ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Харків : НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 2002. — 11 с.

2003

135. Матусовский Г. А. Проблемы развития криминалистической профилактики / Г. А. Матусовский // Актуальні проблеми криміналістики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 25–26.09.2003). — Харків : Гриф, 2003. — С. 38–41.

136. Матусовский Г. А. Учение о криминалистической характеристике преступлений как методологической проблеме / Г. А. Матусовский // Методологічні проблеми правової науки : матеріали міжнар. наук. конф., м. Харків, 13–14 груд. 2002 р. — Харків : Право, 2003. — С. 304–307.
137. Матусовський Г. А. Корупція у сфері економічних відносин: криміналістичні питання / Г. А. Матусовський, О. Є. Рагуліна // Відповідальність посадових осіб за корупційну діяльність : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. семінару (11–12 трав. 2001 р.). — Харків : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2003. — С. 248–252.
138. Матусовський Г. А. Питання формування методики розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом / Г. А. Матусовський // Мала енциклопедія нотаріуса. — 2003. — № 3. — С. 78–79.

2004

139. Криміналістика : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — 3-тє вид., перероб. і допов. — Київ : Ін Юре, 2004. — 736 с. — Зі змісту: Гл. 1, § 3 : Зв'язок криміналістики з суміжними галузями знань / Г. А. Матусовський. — С. 13–15 ; Гл. 4, § 1 : Криміналістична профілактика злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 36–42 ; Гл. 22 : Загальні положення методики розслідування злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 366–400 ; Гл. 26 : Розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (розкрадання) / Г. А. Матусовський. — С. 453–482 ; Гл. 27 : Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності / Г. А. Матусовський. — С. 483–511 ; Гл. 29 : Розслідування злочинів у сфері службової діяльності (службові злочини) / Г. А. Матусовський. — С. 545–566 ; Гл. 36 : Розслідування екологічних злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 695–714.
140. Криміналістика : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — 2-ге вид., перероб.

і допов. — Київ : Ін Юре, 2004. — 728 с. — Зі змісту: Гл. 1, § 3 : Зв'язок криміналістики з суміжними галузями знань / Г. А. Матусовський. — С. 13–15 ; Гл. 4, § 1 : Криміналістична профілактика злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 36–42 ; Гл. 22 : Загальні положення методики розслідування злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 358–392 ; Гл. 26 : Розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (розкрадання) / Г. А. Матусовський. — С. 445–474 ; Гл. 27 : Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності / Г. А. Матусовський. — С. 475–503 ; Гл. 29 : Розслідування злочинів у сфері службової діяльності (службові злочини) / Г. А. Матусовський. — С. 537–558 ; Гл. 36 : Розслідування екологічних злочинів / Г. А. Матусовський. — С. 687–706.

141. Матусовський Г. А. Особливості формування криміналістичної характеристики легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом / Г. А. Матусовський // Питання боротьби зі злочинністю. — 2004. — Вип. 9. — С. 94–101.

2010

142. Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю / упоряд.: О. В. Петришин (відп. за вип.), Ю. Г. Барабаш, В. І. Борисов. — Харків : Право, 2010. — 936 с. — Зі змісту: Про стан законодавства щодо боротьби з корупцією і організованою злочинністю та пропонувані зміни і доповнення до нього / Г. А. Матусовський [та ін.]. — С. 189–209.

2012

143. Коновалова В. О. Монографічне дослідження моделювання при розслідуванні злочинів / В. О. Коновалова, Г. А. Матусовський // Избранные труды = Вибрані твори / Виолетта Емельяновна Коновалова ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». — Харків : Апостіль, 2012. — С. 90–93. — Рец. на кн.: Моделирование при расследовании преступлений / И. М. Лузгин. — М. : Юрид. лит., 1981. — 152 с.

ДИСЕРТАЦІЇ, ВИКОНАНІ І ЗАХИЩЕНІ ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ПРОФЕСОРА Г. А. МАТУСОВСЬКОГО¹

**Шаген Шабойлович
ЯРАМИШ'ЯН**

Следственный эксперимент при расследовании автотранспортных происшествий.

Виконана і захищена в Харківському юридичному інституті в 1982 році.

Науковий консультант – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– *М. О. Селіванов*, доктор юридичних наук, професор;

– *І. Г. Маландін*, доктор юридичних наук, професор.

Провідна установа – Київський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції УРСР.

Глави:

I. Методологические, правовые и криминалистические основы следственного эксперимента.

II. Общие тактические, организационные и технико-криминалистические вопросы подготовки и производства следственного эксперимента по делам об автотранспортных происшествиях.

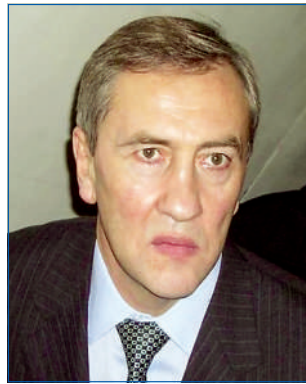
III. Особенности производства отдельных видов следственного эксперимента и оценка его результатов по делам об автотранспортных происшествиях.

¹ Систематизовано за роками захисту дисертацій.

Ярамышьян Ш. Ш. Следственный эксперимент при расследовании автотранспортных происшествий : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Ш. Ш. Ярамышьян ; Харьков. юрид. ин-т ; науч. рук. Г. А. Матусовский. — Харьков, 1982. — 194 л.

Ярамышьян Ш. Ш. Следственный эксперимент при расследовании автотранспортных происшествий : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Ш. Ш. Ярамышьян ; Харьков. юрид. ин-т ; [науч. рук. Г. А. Матусовский ; офиц. оппоненты: Н. А. Селиванов, И. Г. Маландин]. — Харьков, 1982. — 17 с.

**Леонід Михайлович
ЧЕРНОВЕЦЬКИЙ**

Следственная практика как сфера применения и источник совершенствования криминалистической методики расследования хищений (квалифицируемых по ст. 84 УК УССР).

Виконана і захищена в Харківському юридичному інституті в 1984 році.

Науковий керівник – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– *Б. Є. Богданов*, доктор юридичних наук, професор;

– *О. О. Эйсман*, доктор юридичних наук, професор.

Провідна установа – Свердловський юридичний інститут.

Глави:

I. Научные и практические аспекты соотношения криминалистической методики расследования хищений и следственной практики.

II. Криминалистическая методика в расследовании и судебном разбирательстве уголовных дел о хищениях.

III. Совершенствование криминалистической методики расследования хищений и оптимизация деятельности следователя по ее применению.

Черновецкий Л. М. Следственная практика как сфера применения и источник совершенствования криминалистической методики расследования хищений : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Л. М. Черновецкий ; Харьков. юрид. ин-т ; науч. рук. Г. А. Матусовский. — Харьков, 1985. — 202 л.

Черновецкий Л. М. Следственная практика как сфера применения и источник совершенствования криминалистической методики расследования хищений : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Л. М. Черновецкий ; Харьков. юрид. ин-т ; [науч. рук. Г. А. Матусовский; офиц. оппоненты: Б. Е. Богданов, А. А. Эйсман]. — Харьков, 1985. — 16 с.

Олександр Андрійович ЗУЄВ

Следственный осмотр при расследовании хищений, совершаемых путем присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением.

Виконана і захищена в Харківському юридичному інституті в 1986 році.

Науковий керівник – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– **І. Є. Биховський**, доктор юридичних наук, професор;

– **М. П. Яблоков**, доктор юридичних наук, професор.

Провідна установа – Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка.

Глави:

I. Исследование сущности осмотра; его классификация, определение задач, тактических положений, общих для всех видов осмотра.

II. Криміналістическіе и організаціонніе аспекти виробства окремих видів слідственого осмотра при расследованні хищений.

III. Возможности использования данных, полученных в ходе следственного осмотра.

Зуев А. А. Следственный осмотр при расследовании хищений, совершаемых путем присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / А. А. Зуев; Харьков. юрид. ин-т; науч. рук. Г. А. Матусовский. — Харьков, 1986. — 206 л.

Зуев А. А. Следственный осмотр при расследовании хищений, совершаемых путем присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / А. А. Зуев; Харьк. юрид. ин-т; [науч. рук. Г. А. Матусовский; офиц. оппоненты: И. Е. Быховский, Н. П. Яблоков]. — Харьков, 1986. — 20 с.

**Анатолій Леонідович
ДУДНІКОВ**

Криміналістическа система признаков хищений, совершаемых путем злоупотребления служебным положением, и использование ее данных в расследовании.

Виконана і захищена в Харківському юридичному інституті в 1989 році.

Науковий керівник – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– **О. О. Хмиров**, доктор юридичних наук, професор;

– **І. М. Даньшин**, доктор юридичних наук, професор.

Провідна установа – Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка.

Глави:

I. Криминалистическое учение о признаках хищения.

II. Научные основы криминалистической систематизации признаков хищения.

III. Основные направления использования криминалистической системы признаков хищений.

Дудников А. Л. Криминалистическая система признаков хищений, совершаемых путем злоупотребления служебным положением, и использование ее данных в расследовании преступлений : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / А. Л. Дудников ; Харьков. юрид. ин-т ; науч. рук. Г. А. Матусовский. — Харьков, 1989. — 205 л.

Дудников А. Л. Криминалистическая система признаков хищений, совершаемых путем злоупотребления служебным положением, и использование ее данных в расследовании преступлений : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / А. Л. Дудников ; Харьков. юрид. ин-т ; [науч. рук. Г. А. Матусовский ; офиц. оппоненты: Ф. В. Глазырин, А. А. Хмыров]. — Харьков, 1989. — 25 с.

**Анатолій Дмитрович
МАРУШЕВ**

Методика розслідування розкрадань м'ясної продукції, які здійснюються шляхом порушення технологічного процесу.

Виконана і захищена в Українській державній юридичній академії у 1993 році.

Науковий керівник – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– **В. П. Бахін**, доктор юридичних наук, професор;

– **В. І. Гаєнко**, кандидат юридичних наук, доцент.

Провідна установа – Українська академія внутрішніх справ (м. Київ).

Глави:

I. Криміналістична характеристика розкрадань м'ясної продукції, які здійснені шляхом порушення технологічного процесу.

II. Особливості розслідування і попередження розкрадань м'ясної продукції, здійснювані шляхом порушення технологічного процесу.

Марушев А. Д. Методика расследования хищений мясной продукции, совершаемых путем нарушения технологического процесса : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / А. Д. Марушев ; Укр. юрид. акад. ; науч. рук. Г. А. Матусовский. — Харьков, 1993. — 230 л.

Марушев А. Д. Методика розслідування розкрадань м'ясної продукції, які здійснюються шляхом порушення технологічного процесу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / А. Д. Марушев ; Укр. юрид. акад. ; [наук. кер. Г. А. Матусовський; офіц. опоненти: В. П. Бахін, В. І. Гаєнко]. — Харків, 1993. — 22 с.

**Олег Петрович
БУЩАН**

Криміналістична характеристика і питання розслідування злочинів, скоєних за допомогою кредитних банківських операцій.

Виконана і захищена в Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого в 1995 році.

Науковий керівник – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– **В. П. Бахін**, доктор юридичних наук, професор;

– **В. І. Гаєнко**, кандидат юридичних наук, доцент.

Провідна установа – Українська академія внутрішніх справ.

Глави:

I. Поняття і криміналістична класифікація злочинів, скоєних шляхом кредитних банківських операцій.

II. Криміналістична характеристика злочинів, скоєних шляхом кредитних банківських операцій.

III. Основні положення розслідування злочинів, скоєних шляхом кредитних банківських операцій.

Бущан О. П. Криминалистическая характеристика и основные положения расследования преступлений, совершаемых посредством кредитных банковских операций : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / О. П. Бущан ; Нац. юрид. акад. Украины ; науч. рук. Г. А. Матусовский. — Харьков, 1995. — 210 л.

Бущан О. П. Криміналістична характеристика та основні положення розслідування злочинів, скоєних шляхом кредитних банківських

операцій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / О.П. Буцан; Нац. юрид. акад. України; [наук. кер. Г.А. Матусовський; офіц. опоненти: В.П. Бахін, В.І. Гаєнко]. — Харків, 1995. — 24 с.

**Олександр Миколайович
ГОРОДИСЬКИЙ**

Криміналістична характеристика та основні положення розслідування злочинів, пов'язаних з приховуванням валютних цінностей.

Виконана і захищена в Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого в 1998 році.

Науковий керівник – Г.А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– *М.М. Михеєнко*, доктор юридичних наук, професор, Київський університет імені Тараса Шевченка, завідувач кафедри;

– *Ю.П. Алєнін*, доктор юридичних наук, доцент, Одеська державна юридична академія, завідувач кафедри.

Провідна установа – кафедра криміналістики Національної академії внутрішніх справ України (м. Київ).

Розділи:

I. Сутність та криміналістична класифікація злочинів, пов'язаних з приховуванням валютних цінностей.

II. Криміналістична характеристика злочинів, пов'язаних з приховуванням валютних цінностей.

III. Основні положення розслідування злочинів, пов'язаних з приховуванням валютних цінностей.

Городиський О. М. Криміналістична характеристика та основні положення розслідування злочинів, пов'язаних з приховуванням валютних цінностей : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / О. М. Городиський ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; наук. кер. Г. А. Матусовський. — Харків, 1998. — 176 арк.

Городиський О. М. Криміналістична характеристика та основні положення розслідування злочинів, пов'язаних з приховуванням валютних цінностей : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / О. М. Городиський ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; [наук. кер. Г. А. Матусовський; офіц. опоненти: М. М. Михеєнко, Ю. П. Аленін]. — Харків, 1998. — 18 с.

**Валерій Зенонович
БАГІНСЬКИЙ**

Основні питання методики розслідування розкрадань (ст. ст. 84, 86 КК України), які відбуваються в умовах економічних перетворень.

Виконана і захищена в Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого в 1999 році.

Науковий керівник – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– **Н. І. Клименко**, доктор юридичних наук, професор; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, професор кафедри криміналістики;

– **В. І. Гаєнко**, кандидат юридичних наук, доцент; Національний університет внутрішніх справ МВС України, начальник кафедри криміналістики.

Провідна установа – кафедра криміналістики Національної академії внутрішніх справ України МВС України (м. Київ).

Розділи:

I. Вплив економічних перетворень на стан та структуру розкрадань.

II. Криміналістична характеристика розкрадань в умовах економічних перетворень.

III. Основні положення розслідування розкрадань.

Багинський В. З. Основні питання методики розслідування розкрадань (ст. ст. 84, 86 КК України), які відбуваються в умовах економічних перетворень : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / В. З. Багинський ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; наук. кер. Г. А. Матусовський. — Харків, 1999. — 189 арк.

Багинський В. З. Основні питання методики розслідування розкрадань (ст. ст. 84, 86 КК України), які відбуваються в умовах економічних перетворень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / В. З. Багинський ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; [наук. кер. Г. А. Матусовський ; офіц. опоненти: Н. А. Селиванов, І. Г. Маландиц]. — Харків, 1999. — 20 с.

**Сергій Володимирович
ВЕЛІКАНОВ**

Класифікація слідчих ситуацій в криміналістичній методиці.
Виконана і захищена в Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого у 2002 році.

Науковий керівник – Г. А. Матусовський, доктор юридичних наук, професор.

Офіційні опоненти:

– **В. Г. Лукашевич**, доктор юридичних наук, професор; Запорізький юридичний інститут МВС України, перший проректор;

– **А. В. Іщенко**, доктор юридичних наук, професор; Національна академія внутрішніх справ України, професор кафедри розслідування злочинів.

Провідна установа – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, кафедра криміналістики Міністерства освіти і науки України.

Розділи:

I. Криміналістична концепція слідчої ситуації.

II. Слідча ситуація як криміналістична категорія.

III. Типізація слідчих ситуацій.

Веліканов С. В. Класифікація слідчих ситуацій в криміналістичній методиці : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / С. В. Веліканов ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; наук. кер. Г. А. Матусовський. — Харків, 2002. — 218 арк.

Веліканов С. В. Класифікація слідчих ситуацій в криміналістичній методиці : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / С. В. Веліканов ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; [наук. кер. Г. А. Матусовський; офіц. опоненти: В. Г. Лукашевич, А. В. Іщенко]. — Харків, 2002. — 19 с.

ПУБЛІКАЦІЙ ПРО Г. А. МАТУСОВСЬКОГО¹

1. Крылов И. Ф. [Рецензия] / И. Ф. Крылов, И. Е. Быховский, В. А. Гуняев // Известия ВУЗов. Правоведение. — 1977. — № 6. — С. 138–139. — Рец. на кн.: Криминалистика в системе научных знаний / Г. А. Матусовский. — Харьков : Вища шк., Изд-во при Харьков. ун-те, 1976. — 113 с.
2. Лузгін І. [Рецензія] / І. Лузгін // Радянське право. — 1978. — № 4. — С. 100–101. — Рец. на кн.: Криминалистика в системе научных знаний / Г. А. Матусовский. — Харьков : Вища шк., Изд-во при Харьков. ун-те, 1976. — 113 с.
3. Кафедра криміналістики // Національна юридична академія України, 1920–1995 : іст. нарис. — Харків : НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 1995. — С. 87–92.
4. Матусовський Григорій Абрамович // Академія правових наук України : довідник. — Харків : Право, 1996. — С. 49.
5. Г. А. Матусовському – 75 років // Питання боротьби зі злочинністю. — 1998. — Вип. 2. — С. 125–126.
6. Матусовський Григорій Абрамович // Вчені-юристи України : довідник. — Київ : Ін-т законодавства Верхов. Ради України, 1998. — С. 134.

---

¹ Систематизовано в прямому хронологічному порядку публікацій, а в межах року – за алфавітом (авторів або назв).

7. Белкин Р. С. Матусовский Григорий Абрамович // Криминалистическая энциклопедия. — М. : Мегатрон XXI, 2000. — С. 112.
  8. Біленчук П. Д. Матусовський Григорій Абрамович // Юридична енциклопедія. Т. 3 : К – М. — Київ : Укр. енцикл., 2001. — С. 600.
  9. Матусовський Григорій Абрамович // Визначні юристи сьогодні. — Київ : Ін Юре, 2001. — С. 327–328.
  10. Борисов В. Заключна конференція спільної американсько-української Науково-дослідницької програми Академії правових наук України та Національного інституту юстиції Департаменту юстиції США / В. Борисов, Я. Кураш, І. Христич // Вісник Академії правових наук України. — 2002. — № 1. — С. 247–260. — Зі змісту: Виявлення злочинів, що вчиняються організованими групами в сфері економічної діяльності (математико-криміналістичний підхід / Г. Матусовський. — С. 254.
  11. Матусовський Г. А. В об'єктиві – Рейхстаг: спогади / Г. А. Матусовський // Vivat Lex! — 2002. — 9 трав. (№ 8). — С. 3.
- Лауреат V Всеукраїнського конкурсу
на краще юридичне видання 2002–2003 років²**
12. Кращі юридичні видання 2003 року // Юридична газета. — 2003. — 6 жовт. (№ 6). — С. 22–23.
  13. Оргкомітет називає переможців. Кращі юридичні видання 2003 року // Юридичний вісник України. — 2003. — 4–10 жовт. (№ 40). — С. 1, 6–7.
  14. Підсумки V Всеукраїнського конкурсу на краще юридичне видання // Часопис Київського університету права. — 2003. — № 4. — С. 100–107.
  15. Приємні миттєвості свята // Юридичний вісник України. — 2003. — 18–24 жовт. (№ 42). — С. 4.
  16. Стали лауреатами // Vivat lex! — 2003. — 15 жовт.

² Перша премія за працю «Настільна книга слідчого» (Київ, 2003) у номінації «Науково-популярні, науково-практичні і довідкові видання у галузі права».

17. Сухоруков О. Юридические издания – итоги двухлет: Подведены итоги V Всеукр. конкурса на лучшее юрид. изд. // Юридическая практика. — 2003. — 7 окт. (№ 40). — С. 8.
Лауреат Премії імені Ярослава Мудрого 2003 року³
18. Лауреати правничої Премії імені Ярослава Мудрого // Урядовий кур'єр. — 2003. — 8 листоп. (№ 211). — С. 16.
19. Лауреати Премії імені Ярослава Мудрого 2003 року // Юридична газета. — 2003. — 10 листоп. (№ 9). — С. 3.
20. Лауреати Премії імені Ярослава Мудрого // Vivat Lex! — 2003. — 15 листоп.
21. Лауреати Премії імені Ярослава Мудрого // Право України. — 2003. — № 12. — С. 34–36.
22. Матусовський Григорій Абрамович: [некролог] // Vivat Lex! — 2003. — 15 листоп.
23. Пам'яті Г. А. Матусовського // Питання боротьби зі злочинністю. — 2003. — Вип. 7. — С. 155–156.
24. Заслужені професори Академії // Vivat Lex! — 2004. — 17 листоп.
25. Матусовський Григорій Абрамович // Професори Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. — Харків: НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 2004. — С. 12–13.
26. Шана фронтовикам, творцям Великої Перемоги, які згодом стали юристами // Право України. — 2005. — № 5. — С. 3–6.
27. Корж В. П. Григорий Абрамович Матусовский / В. П. Корж // Ученые записки Таврического национального университета. Серия: Юридические науки. — 2006. — Т. 19, № 3. — С. 301–304.
28. Підготовка і атестація науково-педагогічних кадрів у Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого (1805–2005 роки). — Харків: Право, 2006. — 576 с. — Зі змісту: Матусовський Григорій Абрамович. — С. 268, 390.
29. Вчені та співробітники Академії – кавалери і лауреати державних нагород, премій, конкурсів [Електронний ресурс] = Scientists and staff of the Academy – the holders of an order and prize winners of the state

³ За цикл робіт із криміналістики в номінації «За видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства».

- rewards, prizes, competitions : бібліогр. покажч. / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, Бібліотека ; уклад.: О. І. Самофал, М. Я. Жуковська, К. В. Романенко ; ред. Н. П. Пасмор. — Харків : НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 2009. — 1 електрон. опт. диск. Алфавіт. покажч.: Матусовський Г. А.
30. Кафедра криміналістики // Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого, 1804–2009. — Харків : Право, 2009. — С. 315–325.
  31. Матусовський Григорій Абрамович // Літопис випускників Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». — Київ : Логос Україна, 2011. — С. 68–69.
  32. Великанов С. В. Матусовський Григорій Абрамович / С. В. Великанов // Енциклопедія криміналістики в лицах / ред. В. Ю. Шепітько. — Харків : Апостиль, 2014. — С. 235–236.
  33. Кафедра криміналістики // Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 1804–2014. — Харків : Право, 2014. — С. 413–412.
  34. Матусовський Григорій Абрамович // Професори Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. — Харків : Право, 2014. — С. 12–13.
  35. Великанов С. В. Матусовський Григорій Абрамович / С. В. Великанов // Енциклопедія сучасної України. Т. 16 : Куз – Лев. — Київ : Ін-т енцикл. дослідж. НАН України, 2016. — С. 533.
  36. Великанов С. В. Матусовський Григорій Абрамович / С. В. Великанов // Велика українська юридична енциклопедія. Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. — Харків : Право, 2018. — С. 459–460.
  37. Шепітько В. Ю. Видатні постаті, завідувачі, професори та викладачі кафедри криміналістики = Outstanding Figures, Heads, Professors and Teachers of Criminalistics Department / В. Ю. Шепітько, М. В. Шепітько, М. В. Капустіна // Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку : До 80-річчя заснування / за ред. В. Ю. Шепітька. — Харків : Право, 2020. — Розд. 5. — С. 84–180.

ФОТОГРАФІЇ ТА ФОТОДОКУМЕНТИ

Колектив кафедри криміналістики Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, м. Харків, 2001 рік

Колектив кафедри криміналістики та колеги
Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого,
м. Харків, 1996 рік

Колектив кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту, м. Харків, 1980 рік

Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого, наукова конференція, м. Харків, 2000 рік

На кафедрі криміналістики серед колег, м. Харків, 9 травня 1997 року

Доцент Ш. Ш. Ярамиш'ян, професор Г. А. Матусовський,
професор Р. С. Белкін, професор В. Ю. Шепітько, м. Харків, 1999 рік

Курси Прокуратури СРСР, робота координаційного бюро
«Криміналістична характеристика та слідча ситуація»,
Харківський юридичний інститут, м. Харків, 13–14 квітня 1983 року

Курси прокуратури СРСР, робота координаційного бюро
«Криміналістична характеристика та слідча ситуація»,
Харківський юридичний інститут, м. Харків, 13–14 квітня 1983 року

Кафедра криміналістики Харківського юридичного інституту,
м. Харків, 7 березня 1984 року

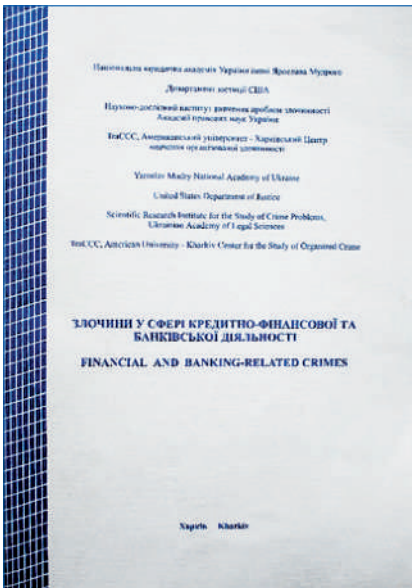
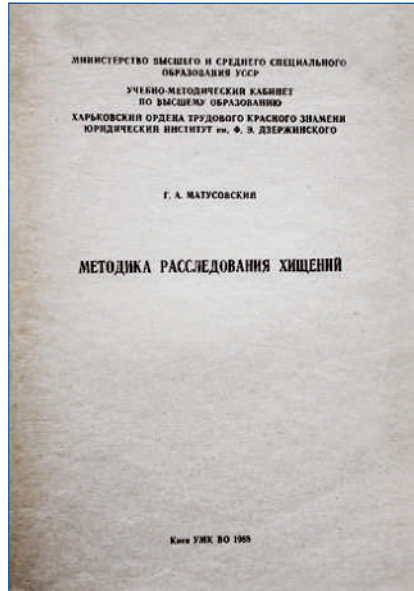

Доцент Ш. Ш. Ярамиш'ян, професор Г. А. Матусовський,
професор Р. С. Белкін, професор В. Ю. Шепітько у комп'ютерному
класі кафедри криміналістики Національної юридичної академії імені
Ярослава Мудрого, м. Харків, 1999 рік

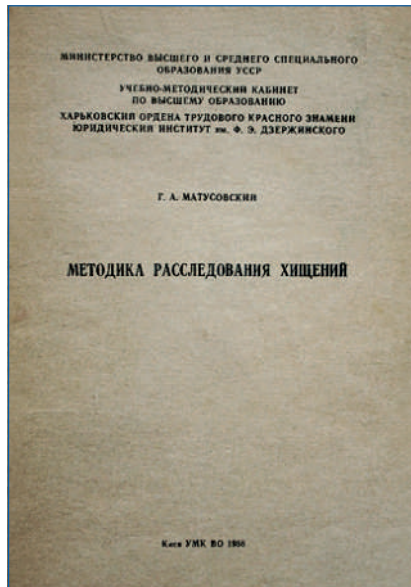
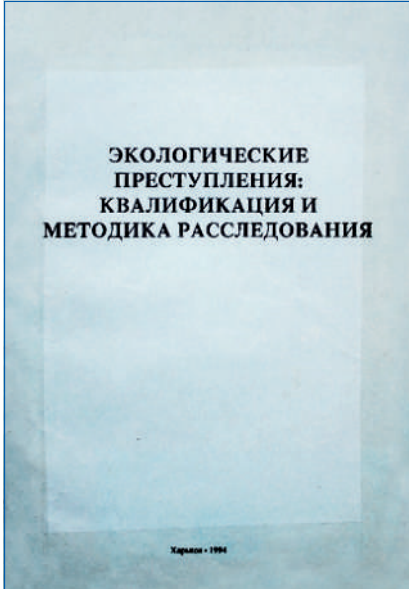

Науково-практична конференція,
Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого,
м. Харків, 2003 рік

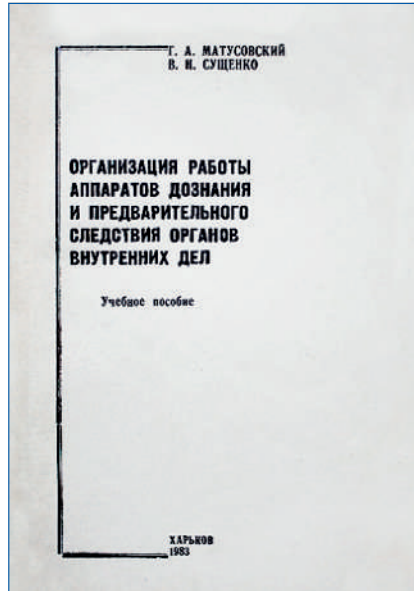

Наукові праці професора Г. А. Матусовського

Наукові праці професора Г. А. Матусовського

Наукові праці професора Г. А. Матусовського

И.О. Директора Харьковского
Юридического института
Доценту Рагозину А.И.
г. Матусовского Г.А.

1

Заявление.

Прошу Вашего разрешения о
прикреплении меня к кафедре кримина-
листики для сдачи кандидатских
экзаменов и написания диссертации.

25/X-54г.

Г.А. Матусовский

Григорьев
На В/законном
ст.

Заява Г. А. Матусовського про прикріплення до кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту для складання кандидатських іспитів і написання дисертації (написана власноруч 25 жовтня 1954 року)

Автобіографія

4

Я, Матусовський Григорій Абрамович,
родився 15 жовтня 1923 г. в Харкові.
Оцею май до Октябської революції
був учеником, а згодом підмайстерем
у хазяїна - портного.

Після Революції оцею працював на державній
роботі вилуч до його смерті в
1950 г.

Мать не працює, знаходиться на
моєму і подивившись.

В 1931 г. Я вступив в середню школу
в г. Харкові, яку закінчив в 1941 г.

В началі Великої Вітчизняної війни
був заданий як комсомольцем працювати
на уборку урожаю в районах Харківської
області.

В октаві 1941 г. вступив в свою школу
в г. Дружбе. В февралі 1942 г.
був призваний в Червоноармійську Дружбу
и направлений в школу вєшньої
радиоприймачів в г. Мамкинське.

Після закінчення школи в липні 1942 г.
був направлений на фронт.

С маія 1942 г. по февраль 1943 г. учасник
в боях на Західному фронті в дольній
частині радичега.

С маія 1943 г. по февраль 1944 г. в дольній
частині радичега, а згодом

Автобіографія Г. А. Матусовського
(написана 23 жовтня 1954 року, сторінка 1)

- 2 -

Нал. радистамуши учасником в боях
на Брянском фронті.
С февраля 1944г. и до окончания войны
участкован в боях на 2-ом Белорусском
фронті в должности мл. радиста связи.
Во время боя был ранен и контужен.
Награжден орденом Красной Звезды и мед.
после демобилизации из Армии Советов
Харьковским юридическим институтом
в 1948 г. и-це, сдал экстерном экзамены.
Отецил Всесоюзный университет Марксизма
Ленинизма.
С июля 1949г. состоял на службе
Харьковским курсов Прокуратуры ССР.
Вначале работал лаборантом Кабинета
Криминалистики, затем Заведующим
Кабинетом. С мая с.г. приказом
Генерального Прокурора ССР назначен
зам. директора курсов переподготовки
следователей Прокуратуры ССР.
В декабре 1950г. избран кандидатом в
члены КЯСС, а с февраля 1953г.
- членом КЯСС.

Глуз.

23/X-54.

Автобіографія Г. А. Матусовського
(написана 23 жовтня 1954 року, сторінка 2)

10

Личный листок по учету кадров

1. Фамилия Матусовский
 имя Григорий отчество Абрамович

2. Пол муж. 3. Год, число и м-ц рождения 1923, 15 июля

4. Место рождения г. Харьков
(село, деревня, город, район, область)

5. Национальность еврей 6. Соц. происхождение служащий

7. Партийность чл. КПСС партстаж февраль 1953 партбилет № 06523250
(месяц и год вступления) /карточка

8. Состоите ли членом ВЛКСМ, с какого времени и № билета -

9. Образование высшее

Название учебного заведения и его местонахождение	Факультет или отделение	Год поступления	Год окончания или ухода	Если не окончено, то с какого курса ушел	Какую специальность получил в результате окончания учебного заведения, указать № диплома или удостоверения
<u>Харьковский юридический институт</u>		<u>1946</u>	<u>1948</u>		<u>юрист, диплом № 357320</u>

10. Какими иностранными языками и языками народов СССР владеете английским
- читаю и перевожу со словарем
(укажите и переводите со словарем, читаете и можете объясниться, владеете свободно)

1. Ученая степень, ученое звание доктор юридических наук, доцент

2. Какие имеете научные труды и изобретения монография "Криминология в свете научных знаний", учебные пособия: Расследование хищений в промышленности и сельском хозяйстве, главы учебника "Радянская криминология" и др., авторская свидетельская "Одесский зеркальный цветкорректор в цветной фотографии."

Особовий листок з обліку кадрів
Харківського юридичного інституту
(заповнений власноруч, сторінка 1)

13. Выполняемая работа с начала трудовой деятельности (включая учебу в высших и специальных учебных заведениях, военную службу, участие в партизанских отрядах и по совместительству).

При заполнении данного пункта учреждения, организации и предприятия необходимо именовать так, как они называются в это время, военную службу записывать с указанием должности.

Месяц и год		Должность с указанием учреждения, организации, предприятия, а также министерства (ведомства)	Место нахождения учреждения, организации, предприятия
вступления	ухода		
II 1942	IV 1942	Военные радио-телеграфные курсы	Тамбов
IV 1942	I 1944	Радиот, нар. радиосвязи 33 отд. нар. связи, Наршма (Западный, Франский фр.)	Белгород
I 1944	V 1945	нар. радиосвязи 1006 отд. батальона связи (Белорусский, II Белорусский фр.)	"
VI 1945	II 1945	нар. радиосвязи (Торалевский восточный округ)	г. Торалев
II 1946	XI 1948	Учеба в Харьковский юридическом институте	г. Харьков
II 1949	IV 1950	Лаборант Криминалистической лаборатории Курсов Прокуратуры СССР	г. Харьков
IV 1950	V 1954	Зав. криминалистической лабораторией Курсов Прокуратуры СССР	г. Харьков
IV 1954	II 1968	Зам. директора по учебной части Курсов Прокуратуры СССР	г. Харьков
VI 1968	V 1969	Преподаватель кафедры криминалистики Харьковского юридического института	г. Харьков
V 1969	VI 1970	Ст. преподаватель той же кафедры	"
VI 1970	II 1972	Н. о. доцента той же кафедры	"
II 1972	II 1982	доцент той же кафедры	"
II 1982	на кафедре	н. о. профессора той же кафедры	"

Особовий листок з обліку кадрів
Харківського юридичного інституту
(заповнений власноруч, сторінка 2)

КОПИЯ

6

ДИПЛОМ

Б № 357320

Предъявитель сего тов. МАТУСОВСКИЙ Григорий Абрамович окончил полный курс Харьковского Юридического Института им. Л.М.Кагановича экстерном по специальности ЮРИСТ и решением Государственной Экзаменационной Комиссии от 5 ноября 1948 г. ему присвоена квалификация Ю Р И С Т А.

Председатель Государственной Экзаменационной Комиссии - /подпись/

Директор - /подпись/

Секретарь - /подпись/

Город Харьков 1948 г.

Правительственный №

печать/

1948 року 11 ЯНВ 1949

дн. Я, Державний Нотаріус З. Миської Харківської Нотаріальної Комтори

свіду вірність цієї копії оригіналом.

При поштовій відсилці з оригіналом в останньому прикладі плачеток, поштова, закреслена і інших особливостей не виявлено.

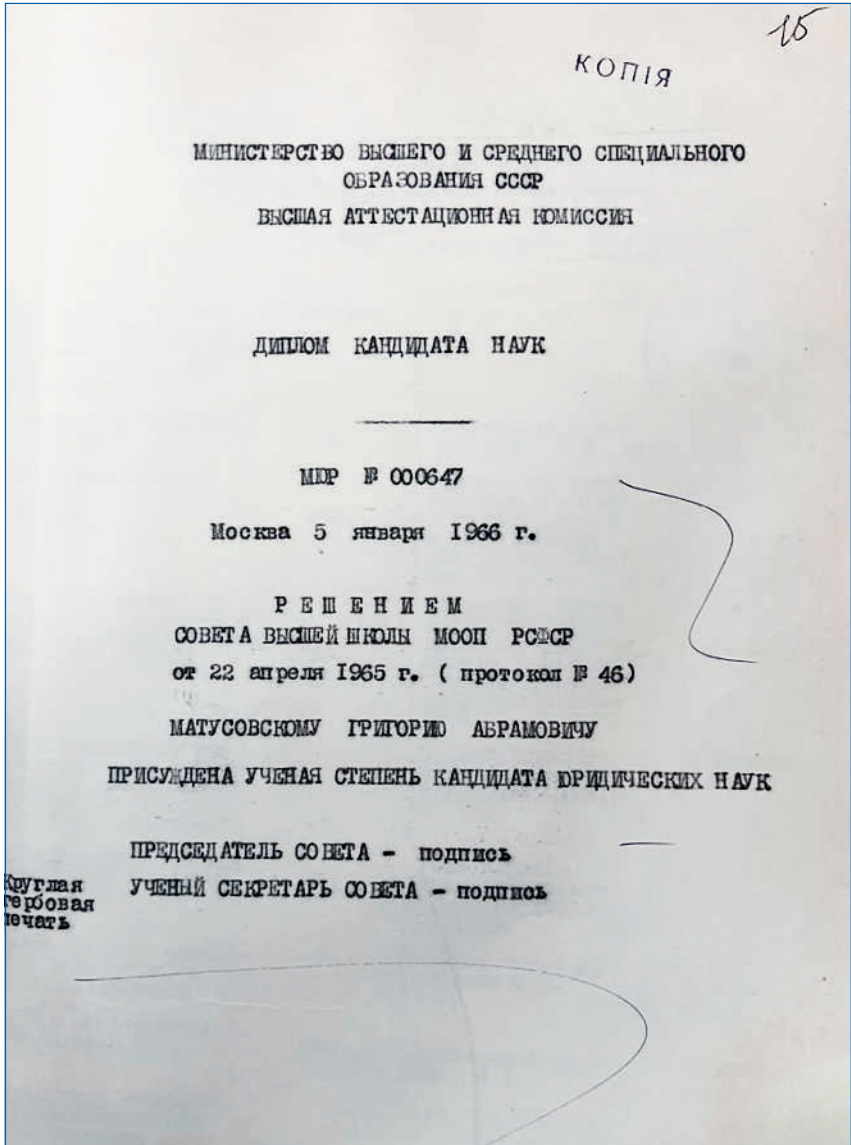
Стягнуто 2 карб, держпоштовими марками.

За реєстром № 1227/3

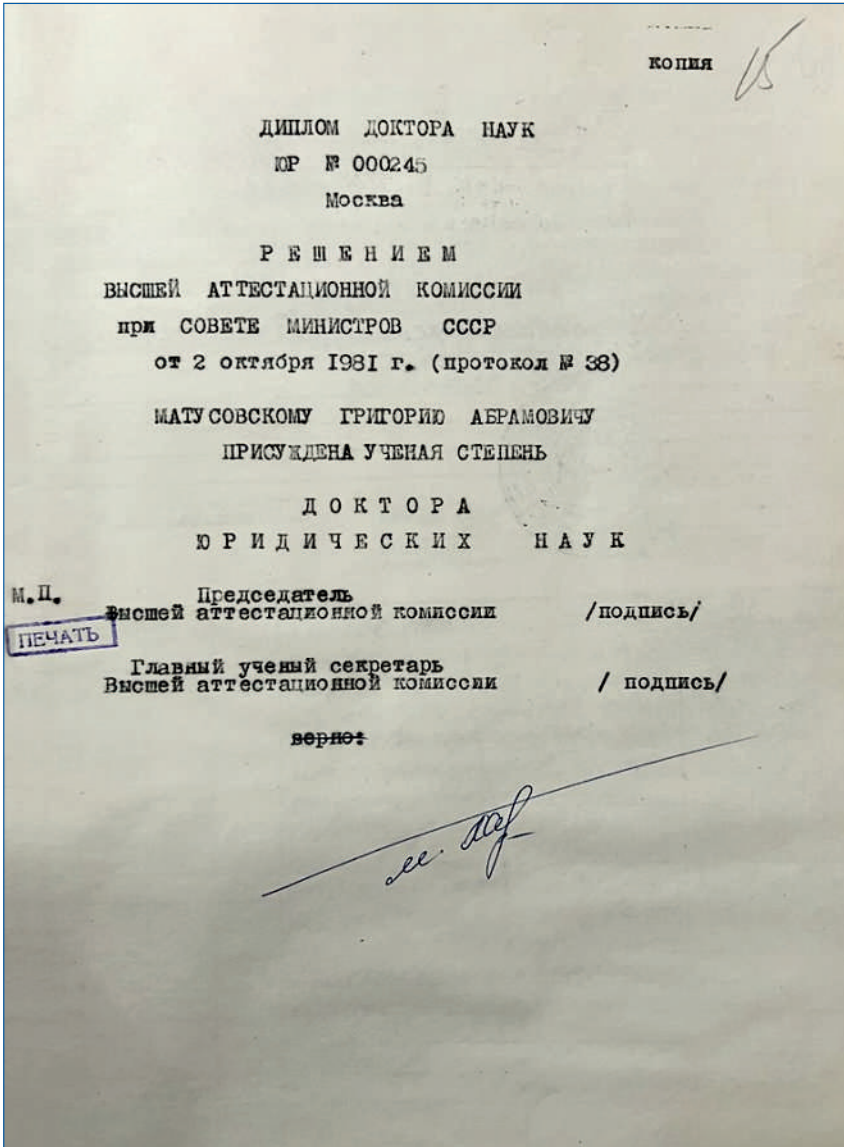
Нотаріус Сіряк П. П.

Копія диплому про закінчення Харківського юридичного інституту і присвоєння Г. А. Матусовському кваліфікації юриста (рішення ДЕК від 5 листопада 1948 року)

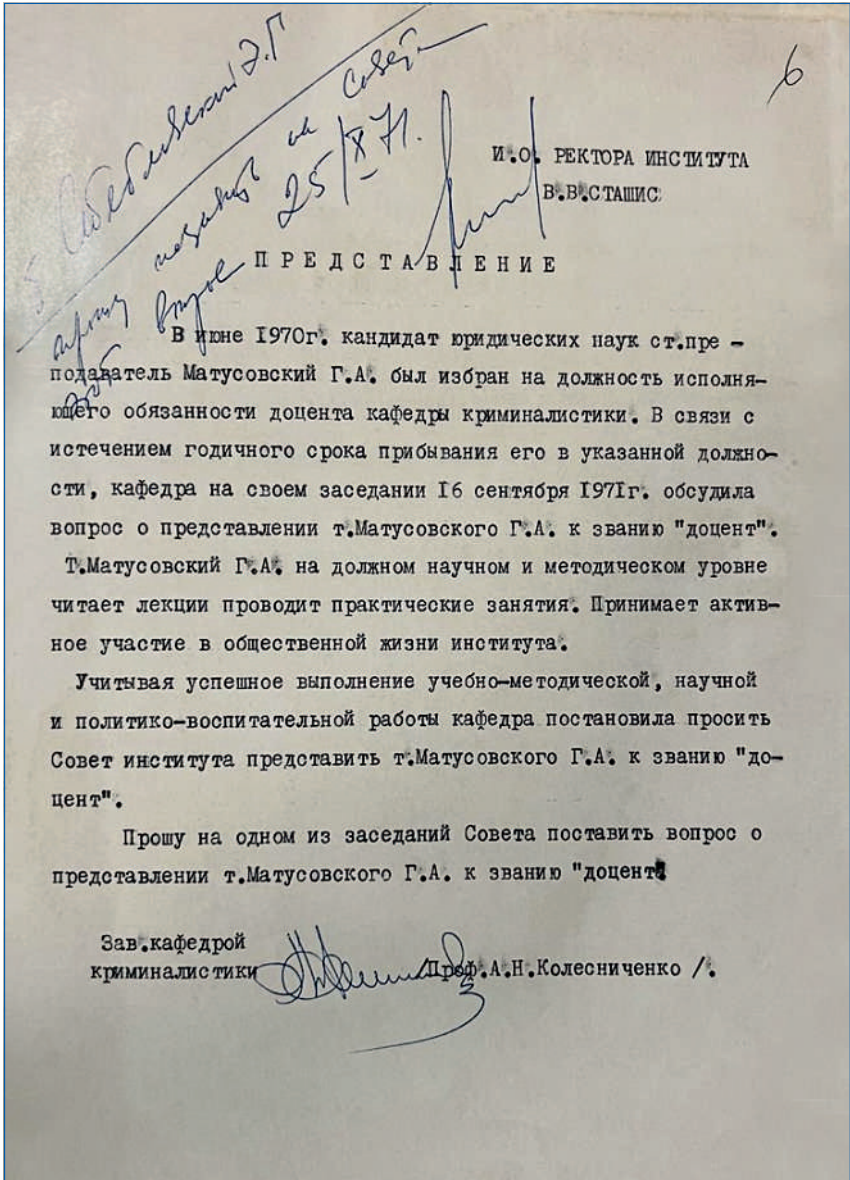
Копія диплому про присудження Г.А. Матусовському
наукового ступеня кандидата юридичних наук
(рішення ВАК від 22 квітня 1966 року)

Копія диплому про присудження Г. А. Матусовському наукового ступеня доктора юридичних наук (рішення ВАК від 2 жовтня 1981 року)

Подання про присудження Г. А. Матусовському
вченого звання «доцент кафедри криміналістики»
(складене завідувачем кафедри криміналістики О. Н. Колесниченком)

*Г. Савченко 2.1.
на одержані*

Совет

3

Ректору Харьковского ордена Трудового
Красного Знамени юридического институ-
та имени Ф. Э. Дзержинского

профессору Маслову В.Ф.

ПРЕДСТАВЛЕНИЕ

Советом института 5.02.1982 г. Матусовский Г.А. избран по конкур-
су и 11.02.1982 г. приказом по институту утвержден в должности и.о.
профессора кафедры криминалистики.

В течение года, истекшего со дня избрания на должность, Матусовский
Г.А. активно участвовал в научно-педагогической и общественной работе.
После защиты в 1980 г. докторской диссертации им опубликовано 9 науч-
ных и учебно-методических работ. Матусовский Г.А. на высоком научном и
педагогическом уровне читает курс лекций по криминалистике и специ-
альный курс "Методика расследования отдельных видов преступлений".
Им подготовлены и внедрены в учебный процесс материалы, содействующие
повышению качества обучения студентов. Матусовский Г.А. много внимания
уделяет подготовке и совершенствованию научно-педагогических кадров
кафедры. Активно участвует в общественной жизни кафедры и института.
Проводит большую воспитательную работу среди студентов.

Кафедра криминалистики на своем заседании вынесла постановление о
представлении Матусовского Г.А. к присвоению ученого звания профессора

В связи с изложенным прошу Вас рассмотреть на заседании совета
института вопрос о представлении Матусовского Г.А. к присвоению
ученого звания профессора по кафедре криминалистики.

Заведующая кафедрой
криминалистики *В.Е. Коновалова*

В.Е. Коновалова

14 февраля 1983 г.

Подання про присудження Г.А. Матусовському
вченого звання «професор кафедри криміналістики»
(складене завідувачкою кафедри криміналістики В.О. Коноваловою)

копия

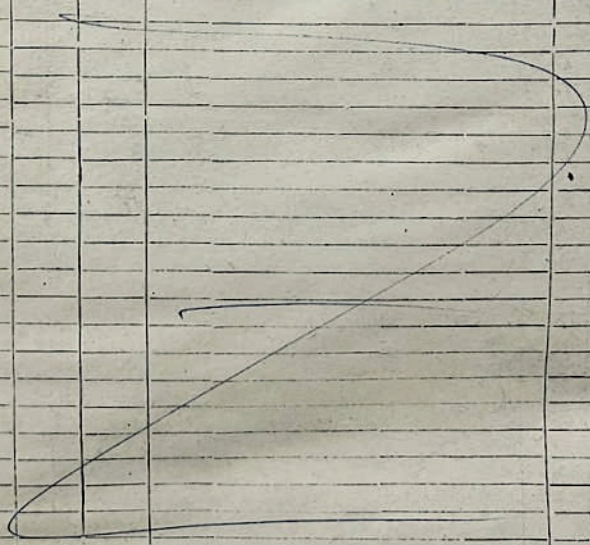
ТРУДОВАЯ КНИЖКА

Фамилия Матусовский имя Григорий отчество Абрамович
 Образование: начальное, среднее, высшее
 Профессия юрист
 Дата заполнения Трудовой книжки 12 сентября 1950г.

Сведения о работе

№ записи	Год	Месяц	Число	Сведения о приеме на работу, перемещениях по работе и увольнении (с указанием причин)	На основании чего внесена запись [документ, его дата и номер]
1	2	3	4	5	6
1	1949	VI	6	Принят на должность заведующего криминальной частью курсов Прокуратуры Союза ССР Директор курсов	Приказ №32 по распоряжению курсов Прокуратуры №49-49
		Июль		М.С. собственн. востановил	Сенченко Г.
2	1950	XI	18	Назначен на должность зав. кабинетом криминалистики	Приказ №108 от 18/11-53.
3	1954	4	29	Назначен заместителем директора Дарьковского курсов переподготовки кадровых работников	Приказ Зам. Генерального Прокурора №44 от 29. IV 1954.
4	1954	8	28	Назначен заместителем директора курсов повышения квалификации районных прокуроров и их помощников.	Приказ по курсам №77 от 28/IV 1954.
5	1968	4	8	Освобожден от должности в связи с изданием по конкурсу на должность преподавателя кафедры криминалистики Дарьковского юридического института	Приказ по курсам №52 от 5 июля 1968 года
		Июль		Директор курсов: <u>Лодный</u>	Г.В.Касьян

Виписка з трудової книжки Г. А. Матусовського
(сторінка 1)

№ записи	Год	Месяц	Число	Сведения о приеме на работу, перевождении на работу и увольнении (с указанием причин)	На основании введена ли документ, ст. 1 и 2 (измер)	
1	2	3			4	
		<i>Григорьевский юридический институт</i>				
6	1968	07	08	<i>Записки на должность ассистента кафедры криминалистики.</i>	<i>Лр. 22 14.07.68</i>	
4	1969	02	07	<i>Избран на должность заведующего преподавателя</i>	<i>Лр. 26 19.02.69</i>	
8	1970	06	19	<i>Избран на должность доцента.</i>	<i>Лр. 22 27.06.70</i>	
9	1982	02	05	<i>Избран на должность профессора.</i>	<i>Лр. 26 05.11.82</i>	
				<i>Вед. институтор ок. Абрамов</i>		
				<i>Абрамов</i>		
						
Копия верна: /Начальник отдела кадров				<i>Абрамов</i>	<i>с. в. К</i>	
				198 г.		
Валки тип. з. 3, 3290 т. 504						

Виписка з трудової книжки Г. А. Матусовського
(сторінка 2)

Заяву прийнято
присвоєний № 37
1235589
8 разуме ре 50%

28.06.1996г.

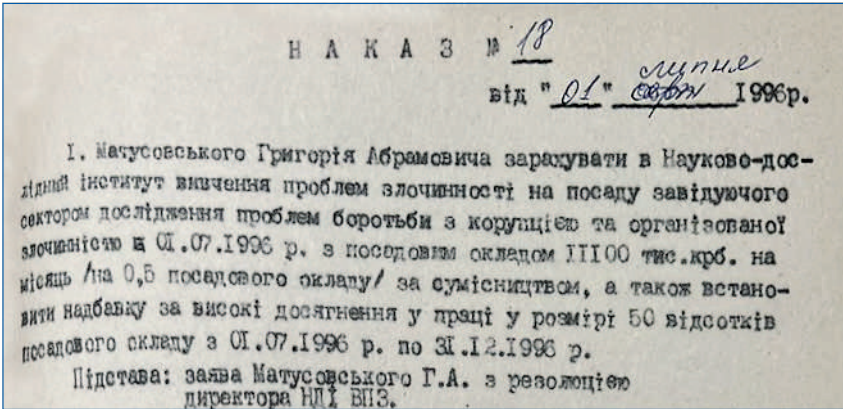
Директору НДІ вивчення
проблем злочинності АПРН
праф. В.В. Сташиса
праф. Мануєвського Т.А.
- прор. кафедри криміналістики
НІОА України ім. Ярослава
Мудрого.

Заявляє
Трашу прийняти мене на роботу в
Ваш інститут на 0,5 ставки (на совісний-
тецьку) на довгочасній зовнішній
секторні дослідженнях проблем боротьби
з корупцією та організованою злочин-
ністю.

28 червня 1996г.

Согласовано:
ор.праф.и согласно
итогого рішення
на 0,5 ставки 1100000 руб
и.о. прор. ПАИ АПА
12.07.96г.

Заява Г. А. Матусовського про прийняття на роботу до НДІ вивчення проблем злочинності АПРН України (нині – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПРН України), написана власноруч 28 червня 1996 р.

Витяг із наказу про зарахування Г.А. Матусовського до НДІ вивчення проблем злочинності АПрН України (нині – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України),
№ 18 від 1 липня 1996 року, за сумісництвом

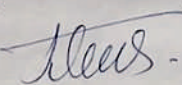
Форма 3.3. *18*

Список научных трудов МАТУСОВСКОГО Григория Абрамовича

№№ пп	Название научного труда	Печатный или рукописный	Издательство (журнал (номер год) или номер авторского свидетельства)	Количество печатных листов или страниц	Самостоятельная работа
1	2	3	4	5	6
1	Применение криминалистической техники при расследовании хищения из несгораемого ящика	Печат.	"Следственная практика", вып. 7, М., 1950	0,75	И. Д. Найдис
2	Авторское свидетельство на изобретение "Зеркальный оптический мультимпликатор"		Министерство культуры СССР №36765 с приоритетом от 16 апреля 1952г.		И. Д. Найдис А. В. Погорелов
3	Работа следователя над следами ног	Печат.	"Социалистическая законность", 1956, № 1	I	А. Н. Колесниченко
4	Расследование разбойного нападения, связанного с убийством. Учебное пособие	Печатный	Госбиздат, М., 1967	8,7	С. С. Степичев Э. Г. Горлик
5	Применение научно-технических средств в работе над следами при осмотре места происшествия	Печатный	Изд. Харьков, IV, 1960	4,7	А. Н. Колесниченко
6	Криминалистическая техника, ее предмет и задачи	Печатный	Ученые записки Харьковского юридического института, вып. 16, Харьков, XIV, 1962	I	-
7	Некоторые вопросы теории следственных версий	Печатный	"Советское государство и право в период развернутого строительства коммунизма". Харьков, XIV, 1962	0,5	-

Соискатель *Г. А. Матусовский*
Ученый секретарь *Э. Г. Стебловская*

Список наукових праць Г. А. Матусовського
(складений ним для присудження вченого звання
«професор кафедри криміналістики», сторінка 1)

I	2	3	4	5	6
8	Хорошее пособие по осмотру места происшествия (рецензия на монографию "Осмотр места происшествия", "Юридическое издательство").	Печатный	"Следственная практика", Вып. 58, Юридат, М., 1962	I	Б.Н.Коврижных
9	Изучение следов на месте происшествия (укр. яз.)	Печатный	"Радянське право", 1963, №2	0,75	-
10	Изучение следов на месте происшествия с целью построения следственных версий	Печатный	"Материалы научных заседаний Харьковского общества судебных медиков и криминалистов, Харьков, 1966	0,3	-
11	Неотложные предупредительные меры, вытекающие из результатов первоначальных следственных действий	Печатный	"Криминалистика и судебная экспертиза", Вып. 4 Киев, 1967	0,75	-
12	Конференция, посвященная предупреждению преступлений	Печатный	"Социалистическая законность", 1967, № 2	0,3	Ф.Г.Горляк
13	Принятие следователем неотложных и предупредительных мер и вопросы прокурорского надзора	Печатный	"Работа прокурора по предупреждению правонарушений", Изд. Харьков, ГУ, 1968	0,75	-
14	Овладение прокурором научно-техническими средствами - необходимое условие повышения уровня прокурорского надзора за следствием и дознанием.	Печатный	"Опыт внедрения прокурорами-криминалистами научных методов в следственную практику", М., 1968	0,3	М.М.Мирза
15	Использование фотоснимков и диапозитивов (диафильмов) в расследовании и судебном разбирательстве уголовных дел	Печатный	"Криминалистика и судебная экспертиза", Вып. 5, Киев, 1968	0,5	А.Г.Омельченко
Сискатель Учений секретарь		 - Матусовский Г.А. Стебловская Э.Г.			

Список наукових праць Г.А. Матусовського (складений ним для присудження вченого звання «професор кафедри криміналістики», сторінка 2)

3					
1	2	3	4	5	6
16	О пределах использования данных криминалистики	Печатный	"Проблемы социалистической законности на современном этапе развития советского государства", изд. Харьков, IV, 1968	0,3	-
17	Применение диапозитивов (диафильмов) в расследовании и судебном рассмотрении уголовных дел.	Печатный	"Вопросы борьбы с убийствами", М., 1969	0,5	А.Г.Омельченко
18	Проблемы советской криминалистики	Печатный	"Социалистическая законность", 1969, № 9	0,5	-
19	О системе версий и методике их построения	Печатный	"Криминалистика и судебная экспертиза", вып. 7, Киев, 1970	0,5	А.Н.Колесниченко
20	Криминалистика в системе научного знания.	Печатный	"Криминалистика и судебная экспертиза", вып. 8, Киев, 1971	0,5	-
21	Опыт преподавания криминалистики в вузе	Печата.	"50 лет советской прокуратуры и проблемы совершенствования предварительного следствия", Л., 1972	0,3	А.Н.Колесниченко
22	Вопросы научной организации управления и труда в следственной аппарате и их связь с криминалистикой	Печатный	"Криминалистика и судебная экспертиза", вып. 9, Киев, 1972	0,5	-
23	Der Kriminalistik im System der wissenschaftlichen Erkenntnis		Kriminalistik und forensische Wissenschaften, Heft 12/1973 S.89 bis '96	0,5	-
Составитель				Матусовский Г.А.	
Ученый секретарь				Стебловская Э.Г.	

Список наукових праць Г. А. Матусовського
(складений ним для присудження вченого звання
«професор кафедри криміналістики», сторінка 3)

4					
1	2	3	4	5	6
24	Радянська криміналістика. Учебник. Раздел IX. (Криминалистический учет).	Печат- ный	"Вища школа", Київ, 1973	1,0	А.Н. Колес- ниченко
25	Радянська криміналістика. Учебник. Раздел IX. (Буденная фото- графія).	Печат- ный	"Вища школа", Київ, 1973	1,2	М.В. Салтев- ский
26	Вопросы организации и руководства специ- альной кафедрой юри- дического вуза.	Печат- ный	НИ и РИО КВШ МВД, СССР, Киев, 1973	4	М.В. Салтев- ский
27	Применение лампы - вспышки и светофиль- тров при фотографиро- вании вещественных доказательств.	Печат- ный	"Раскрытие тяжких пре- ступлений против лич- ности", М., 1973	0,5	А.Г. Омель- ченко
28	Криминалистика и не- которые вопросы науко- ведения	Печат- ный	"Вопросы кри- миналистиче- ской методики расследова- ния", 1973	0,25	-
29	Вопросы межнаучного взаимодействия кри- миналистики и крими- нологии	Печат- ный	"Криминалисти- ка и судебная экспертиза", вып. II, Киев, 1974	0,5	-
30	Наука управления, на- учная организация расследования и кри- миналистика	Печат- ный	"Проблема со- вершенствования следственных действий и опе- ративно-розыск- ных мероприятий в аспекте ликви- дации преступно- сти в СССР". Алма- Ата, 1974	0,3	-
31	План и методические указания по спецкурсу "Методика расследо- вания отдельных ви- дов преступлений"	Печат- ный	Харьков, Харьков- ский юридический институт, 1974	1,25	-
Сотискатель		<i>Г. А. Матусовский</i>		Матусовский Г. А.	
Ученый секретарь				Стебловская Э. Г.	

Список наукових праць Г. А. Матусовського
(складений ним для присудження вченого звання
«професор кафедри криміналістики», сторінка 4)

22

I	2	3	4	5	6
32	Криміналістика і во- проси науковедення	Печат- ний	"Вопросы государ- ства и права раз- витого социали- стического обще- ства". Харьков, 1975	0,3	-
33	Програма по крими- налістике і судєб- ний експертизам	Печат- ний	"Сборник програми по учебным дис- циплинам Харьков- ских курсов по повышению квали- фикации районных прокуроров и их помощников", М., 1975	0,75	А.Г.Омель- ченко
34	Криміналістика в системе научных знаний	Печат- ний	"Вища школа". Харь- ков, 1976	7,4	-
35	Вопросы выявления хищений социалисти- ческого имущества.	Печат- ний	"Выявление скрытых хищений средствами экономического ана- лиза, а также путем совершенствования контрольно-ревизи- онных аппаратов", М., 1976	0,3	В.П.Сует- нов
36	Криміналістика как юридическая наука.	Печат- ний	"Проблемы социали- стической законно- сти", вып.2, "Вища школа", Харьков, 1977	0,5	-
37	О профессиональных знаниях следовате- ля	Печат- ний	"Проблемы социали- стической законно- сти на современном этапе коммунистиче- ского строительства", Харьков, 1978	0,25	-
38	Планы и методические указания к практиче- ским и лабораторным занятиям по спецкур- су "Практикум по кри- миналістике".	Печа- тний	Харьковский юриди- ческий институт, 1978	2,0	И.Д.Най- дис
39	Некоторые вопросы меж- научного взаимодействия в разработке методи- ки расследования ла- тентных хищений.	Криміналістика і су- дебная експертиза", Печа-Киев, Вып. 19, 1979	0,3	И.П.Плисс и др.	
	Сотискатель Ученый секретарь				Матусовский А.Г. Стебловская Э.Г.

Список наукових праць Г. А. Матусовського
(складений ним для присудження вченого звання
«професор кафедри криміналістики», сторінка 5)

23

1	2	3	4	5	6
40	Расследование хищений в промышленности и сельском хозяйстве. Учебное пособие.	Печатный	Харьковский юридический институт, 1979	4,0	-
41	Преподавание криминалистики и формирование профессиональных навыков преподавателя	Печатный	В сб: "дидактические вопросы криминалистики". - М., 1979	0,25	-
42	Теоретические вопросы криминалистического исследования латентных хищений	Рукописный	Харьковский юридический институт, 1981 (по плану научных исследований)	2,0	-
43	Вопросы применение экономического анализа как метода выявления и раскрытия латентных хищений	Рукописный	Харьковский юридический институт, 1982 (по плану научных исследований)	2,0	-
44	Вопросы криминалистической характеристики латентных хищений	Рукописный	Харьковский юридический институт, 1983 (статья принята в сб. "Проблемы социальной законности" -Х.: Вища школа)	0,5	-
45	Судебные экспертизы в методике расследования хищений, совершаемых путем присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением.	Рукописный	"Тезисы республиканской конференции по проблемам судебной экспертизы", Киев, 1983	0,1	-
46	Возможности применения данных наукометрии для исследования процесса развития криминалистики	Рукописный	Статья принята в печать в сб. Научных работ Свердловского юридического института, 1983	0,3	-
Соискатель		<i>Г. А. Матусовский</i> Матусовский А. Г.			
Ученый секретарь		Стебловская Э. Г.			

Список наукових праць Г. А. Матусовського
(складений ним для присудження вченого звання
«професор кафедри криміналістики», сторінка б)

1	2	3	4	5	6
47	О криминалистической характеристике хищений государственного имущества	Рукописный	Текст выступления на заседании Координационного бюро по криминалистике, 1983 (принят в печать)	0,25	-
4	НАУЧНЫЕ И УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ РАБОТЫ, ОПУБЛИКОВАННЫЕ ПОСЛЕ ЗАЩИТЫ ДОКТОРСКОЙ ДИССЕРТАЦИИ.				
48	Вопросы программирования деятельности следователя	Печатный	В сб.: "Криминалистика и судебная экспертиза", Киев, Вып. 2 I, 1980	0,8	А.Н. Колесниченко
49	Программа специального курса "Организация работы в органах внутренних дел".	Печатный	Харьковский юридический институт, 1981	0,45	-
50	Следственный эксперимент при расследовании дорожно-транспортных происшествий	Печатный	В сб.: "Криминалистика и судебная экспертиза", Киев, Вып. 23, 1981	0,8	Ш.Ш. Ярамышьян
51	Вопросы выявления признаков латентных хищений с помощью математических методов	Печатный	В сб.: "Выявление латентных хищений". - М., 1981	0,8	Коллектив авторов
52	Использование экономико-математических методов и ЭВМ в целях выявления признаков хищений	Печатный	В кн.: "Проблемы выявления хищений социалистического имущества", - М., 1982	0,5	-
53	Монографическое исследование моделирования при расследовании преступлений	Печатный	"Радянське право", 1982, № 9	0,25	В.Е. Ковалова
54	Изучение в курсе криминалистики вопросов судебной экспертизы. Методические указания.	Печатный	Харьковский юридический институт, 1982	2,0	-
	Сонскатель	<i>Матусовский Г.А.</i>			Матусовский Г.А.
	Ученый секретарь				Стебловская Э.Г.

Список наукових праць Г. А. Матусовського
(складений ним для присудження вченого звання
«професор кафедри криміналістики», сторінка 7)

ЗМІСТ

<i>Шевчук В. М.</i> Григорій Абрамович Матусовський – учений, педагог, учитель, знакова постать в історії криміналістики	5
<i>Дудніков А. Л.</i> Професор Г. А. Матусовський – один із фундаторів харківської школи криміналістики	10
Життєвий та творчий шлях Г. А. Матусовського	14
Наукова спадщина професора Г. А. Матусовського	18
Основні дати життя та діяльності	21
Бібліографічний перелік праць Г. А. Матусовського	24
Дисертації, виконані і захищені під керівництвом професора Г. А. Матусовського	48
Публікації про Г. А. Матусовського	59
Фотографії та фотодокументи	63

Наукове видання

Серія «Харківська наукова криміналістична школа»

**МАТУСОВСЬКИЙ ГРИГОРІЙ АБРАМОВИЧ –
ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-КРИМІНАЛІСТ**

До 100-річчя від дня народження

Біобібліографічний покажчик

Укладачі:

Шевчук Віктор Михайлович

Затенацький Дмитро Вікторович

Дудніков Анатолій Леонідович

Брагінська Вікторія Володимирівна

Видається в авторській редакції

Відповідальний за випуск В. М. Шевчук

Оформлення і комп'ютерне верстання О. В. Кочетков

Коректор П. О. Білоус

Підписано до друку 20.12.2023. Формат 60×90/16.

Ум. друк. арк. 6,00. Обл.-вид. арк. 2,45.

Тираж 100 пр. Вид. № 163

ТОВ «Видавничий дім «Право»,

вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна

Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна

Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84

Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>

E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua

E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт»,

вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна

Тел. (057) 717-25-44

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5748 від 06.11.2017